

junts

avançat

Comencem a parlar català

GUIA

xerrem **junts**

Justificació

Aquesta guia ha estat elaborada per dotar de recursos i activitats comunicatives les persones voluntàries que condueixen grups d'iniciació a la conversa en català dins del projecte **junts avançat**.

El projecte **junts avançat** és una activitat de la CAL (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana) dedicada a organitzar grups de conversa en territoris de parla catalana, destinats a persones que volen començar a parlar català partint d'una comprensió bàsica. Una activitat de voluntariat i gratuïta.

Edició:

CAL - Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana
C. d'Olzinelles, 118
08014 Barcelona
Tel. 93 415 90 02
www.cal.cat
xerrem@cal.cat
junts@cal.cat

Autoria:

Jordi Esteban
Mercè Esteban
Rosa Ruiz
Betlem Vegara

Primera edició: setembre del 2017

junts

avançat

Introducció

Què és?

El projecte Junts avançat és un component del projecte xerrem junts, una aportació que se suma a les iniciatives en favor del foment del coneixement i de l'ús de la llengua catalana entre persones que la desconeixen.

Concretament, és una proposta de sessions de conversa en grup i en català constituïda per una trentena d'unitats al servei de les persones dinamitzadores que tindran com a objectiu principal que persones adultes s'iniciïn en la conversa bàsica i col·loquial en català.

Qui l'organitza?

És un projecte de la CAL (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana) nascut a redós del projecte Xerrem per atendre les expectatives de persones i col·lectius que expressen la voluntat d'iniciar-se oralment en la llengua catalana.

A qui va destinat?

El material està destinat a persones que comprenen suficientment interlocutors catalans en converses de caire col·loquial o mitjanament formal, però no han tingut ocasió d'iniciar-se en la parla en entorns favorables a l'aprenentatge.

Pel que fa al *Marc europeu comú de referència per a les llengües*, el projecte Junts avançat se situa al nivell A2 i fa de primera empenta a persones que ja volen parlar català.

L'entorn sociolingüístic actual sovint dificulta la introducció a la llengua catalana entre els que s'hi inicien, ja que força vegades els interlocutors no se'ls dirigeixen en català. Per això aquesta proposta metodològica no insisteix tant a preparar els aprenents a desenvolupar-se lingüísticament per acomplir rituals previsibles i estàndards de comunicació (a la botiga, amb el metge, en desplaçaments, a l'ajuntament, en una oficina, etc.) com a dotar-los de models i recursos que els permetin comunicar-se amb suficient correcció i agilitat per tal de donar-se a conèixer i conversar en grup tot comunicant gustos, preferències, costums, coneixements, records i experteses tretes de la vida quotidiana.

Qui el duu a terme?

Persones voluntàries, dinamitzadores de grup (anomenades guies a partir d'ara) amb aquestes característiques:

- estan disposades a destinar un mínim d'una hora setmanal durant trenta setmanes;
- han tingut, d'una manera o altra, experiència en el camp de l'aprenentatge bàsic, és a dir, no els ve de nou col·laborar perquè l'altre aprengui: professorat de primària o de secundària jubilat, gent amb experiència en conducció de grups, pares i mares avesats a fer costat als fills col·laborant en el seu aprenentatge, etc.;
- accepten una formació prèvia que els situa en la seva funció i la seva tasca i els prepara;
- abans de conduir un grup assisteixen, si és possible, a d'altres grups en funcionament.

Què s'hi aprèn?

Si observem què es diu en les converses de proximitat, veurem que molt sovint s'hi fa referència a necessitats bàsiques, com les d'aquest recull.

Com a éssers socials: saludar, acomiadar-se, agrair, demanar disculpes, desitjar bon dia o bona nit...

Com a éssers sensibles: expressar i comentar sensacions físiques, afectacions i estats anímics generals.

Com a éssers observadors: anomenar, descriure i comparar objectes, persones, llocs, entorns pròxims o habituals.

Com a éssers limitats: dir quantitats (cap, un, dos, tres, etc.) o mesures (molt, bastant, poc, gens, etc.)

Com a éssers rutinaris: expressar la freqüència (sempre, sovint, de tant en tant, mai) i el ritme (cada dia, dia sí dia no, etc.).

Com a éssers físics: situar en l'espai, descriure entorns coneguts, comparar, definir objectes, etc.

Com a éssers temporals: explicar fets succeïts en el passat: incidències, accidents, experiències, projectes...

Com a éssers irrepetibles: expressar gustos, preferències, costums, aficions...

Com a éssers consumidors: fer referència a vestits, menjars, remeis, objectes d'ús, etc., i adquirir-los en un establiment.

Com a éssers vius: referir-se a les parts del cos i a les afectacions de salut més comunes.

Per treballar aquestes necessitats o finalitats comunicatives sovint presents en les converses de proximitat, el material consta de múltiples activitats conversacionals que demanen un desenvolupament lingüístic senzill i breu.

Es procura reduir al màxim les estructures sintàctiques complexes (subordinacions verbals, enllaços discursius, combinacions pronominals, etc.), i per això, per exemple, s'obvien tant narracions de fets que continguin gaires interaccions personals com instruccions de processos complexos, argumentacions en què calgui fer distincions i plantejar supòsits, etc. Les intervencions que es demanen són breus i, en tot cas, reclamen enllaços simples de coordinació (copulatiu, adversatiu, continuatiu, disjuntiu...).

Amb quina metodologia?

Les persones que formen part de grups Junts avançat com a aprenents parteixen de dos punts forts: una comprensió bàsica del català oral i un desig de participar en activitats comunicatives amb ritme durador. La pràctica de l'oralitat conversacional en aquest grau demana dels guies l'aplicació d'estratègies que hi corresponguin. Vet aquí una llista d'elements d'adequació metodològica segons el perfil dels nous parlants.

— Diccíó clara i reposada i discurs breu

Cal tenir una dicció que ajudi a consolidar la comprensió, cosa que s'aconsegueix parlant sense pressa i vocalitzant. Les intervencions no han de ser llargues ni complexes pel que fa al discurs. És convenient parar atenció a l'efecte que generen les paraules en els interlocutors i resoldre de seguida dubtes de comprensió repetint les frases i, si cal, fent-hi variacions. Cal evitar tant com sigui possible recórrer a la llengua dels participants per resoldre dubtes.

— Anticipació de pautes lingüístiques

Els guies, quan plantegen una pregunta, han de procurar ser els primers a respondre-la tot oferint-los mostres genuïnes d'intervenció, cosa que permetrà als nous parlants imitar-les i transformar-les mitjançant petites modificacions. La imitació i la repetició són la base cognitiva de l'aprenentatge natural d'una llengua.

— Disposició a suggerir formes genuïnes d'expressió

Els participants de la conversa es poden sentir fàcilment insegurs, sobretot si es tracta d'utilitzar mots i estructures sintàctiques noves, d'emprar pronoms, de formular temps i persones verbals, etc. Els guies han d'estar amatents a suggerir amb naturalitat i de manera constant formes de resposta o de diàleg.

— Simplicitat discursiva general

Els diàlegs han de tendir a la simplificació pel que fa a estructures sintàctiques i vocabulari, cosa que s'aconsegueix amb diverses estratègies: amb intervencions més descriptives i narratives que instructives o argumentatives; estalviant posicionaments hipotètics en el discurs, que reclamen força el subjuntiu, i insistint en els actuals, que es mouen bàsicament en l'indicatiu; seleccionant els exponents lingüístics més simples per acomplir una funció (per exemple: per suggerir una acció, triar 'Podries fer...' en comptes de 'I si fessis...?').

— Reiteració de funcions comunicatives

Al manual i a la guia es desenvolupen activitats lligades amb les principals funcions comunicatives presents en la vida quotidiana, tal com es descriu a l'apartat anterior *Què s'hi aprèn?* Convé tornar a activar-les sovint, aplicades a temes i contextos diversos i presentades en formats nous (joc, concurs, simulació, etc.).

— Expressió oberta de coneixements i experiències

Convé que els temes i l'estil dels diàlegs tinguin per fita afavorir l'exteriorització de coneixements i experiències dels interlocutors i no tant introduir coneixements nous sobre temes diversos. Cal afavorir que hi hagi entre tots una franquesa i desimboltura de caire ciutadà, respectuosa amb la intimitat i el tarannà dels altres, però desinhibida i cordial. L'emoció positiva és base essencial de l'aprenentatge natural d'una llengua.

— Propostes lúdiques i participatives

Tant la disposició física del grup (en rotllana, amb els voluntaris intercalats, etc.) com les activitats que es proposin han de convidar a la participació desinhibida perquè s'hi creï un ambient distès. La vergonya i altres factors inhibidors (timidesa, infravaloració, etc.) es desactiven fàcilment si es un clima amable.

— Foment de la reflexió sobre aspectes rellevants

La consciència de creixement en competència expressiva per part dels nous parlants és indispensable per mantenir i acréixer una motivació que els porti a l'assistència continuada i a la decisió de començar a usar el català en contextos externs al grup. La llista de punts d'atenció del manual (pàgines 97-104) possibilita un seguiment avaluador d'aspectes de llengua rellevants en aquest nivell de converses. Correspon als guies introduir espais de reflexió a l'entorn d'aquests punts.

Quins altres beneficis se'n deriven?

Els grups es constitueixen principalment a la seu d'entitats i col·lectius del territori, és a dir, en espais socials on poden acudir persones ben diverses en bagatge cultural, origen, edat i motivació respecte del català; persones interessades també pels objectius i les ofertes de l'ens que acull el grup. Es prioritzen zones amb poca o mínima presència d'entorns i activitats catalanes, cosa que dona més rellevància al projecte. Aquestes característiques fan que, a més de l'objectiu principal d'adquisició oral del català, s'hi puguin fomentar altres valors de vital importància en el moment actual:

— Cohesió social i diàleg intercultural

Els nous parlants i els guies dels grups dediquen les trobades setmanals a comunicar-se, a dir-se a si mateixos. S'hi genera, doncs, coneixement d'uns i altres, reconeixement de les diferències, acceptació de la diversitat com a riquesa i pràctica de l'assertivitat, un seguit d'actituds que duen a l'entesa i al diàleg intercultural.

— Reforçament de l'entitat acollidora

Els tres eixos del projecte xerrem junts de la CAL són: llengua, cohesió i país. Les entitats que acullen grups ho fan justament en congruència amb aquests tres eixos bàsics. Per això les entitats d'acollida en són també beneficiàries, ja que força vegades el grup fa de drecera als seus membres i els encamina a ser socis actius de l'ens acollidor.

— Apoderament personal

A aquelles persones que experimenten mancances en comunicació interpersonal o baixa consideració de si mateixos l'activitat inclusiva i comunicativa del projecte xerrem junts els ajuda a gaudir d'espais i estones reiterades de bona entesa amb els altres i els reforça l'autoestima en adonar-se dels avenços progressius en llengua i en relacions interpersonals.

Què hi ha a la guia i al manual?

— Guia

Conté els apartats següents:

Introducció	Objectius i metodologia del projecte	Pàg. 2-13
Descripció de les unitats	Guia de les activitats de les sessions	Pàg. 14-96
Punts d'atenció	Aspectes de llengua freqüents en la conversa	Pàg. 97-104
Material complementari	Activitats diverses per fer plegats	Pàg. 105-116

— Manual

Conté els apartats següents:

Salutació	Presentació del projecte als nous parlants	Pàg. 3
Unitats	Material de suport a les sessions	Pàg. 4-92
Punts d'atenció	Aspectes de llengua freqüents en la conversa	Pàg. 93-100
Material complementari	Activitats diverses per fer plegats	Pàg. 101-107

Com és una sessió estàndard?

L'aplicació dels criteris metodològics esmentats pot dur-se a terme de maneres ben diverses segons com siguin les característiques del grup i el tarannà de les persones dinamitzadores. Fer parlar força els participants, fer-los conscients dels avenços lingüístics i aconseguir una comunicació rica i respectuosa són tres proves definitives de l'encert en la posada en pràctica del projecte; tres aspectes que no hi han de faltar mai. Seguir les propostes del manual i la guia Junts avançat hi ajuda granment i és molt aconsellable de fer-ho, ja que facilita la tasca de preparació de les sessions. Pel que fa al desenvolupament d'una sessió, es proposa un recorregut bàsic com el que hi ha a continuació.

— Rebuda

Convé que els guies siguin amb antelació a l'espai de conversa per poder saludar directament cada assistent. Si arriben components nous al grup, caldrà presentar-los a la resta.

És bo fer una salutació general, anunciar què es farà durant la sessió i aprofitar el moment per donar informacions de gestió i funcionament (canvi de format de la sessió posterior, dies sense sessió per motiu d'una festa, propostes de col·laboració amb l'entitat acollidora en algun acte o activitat, etc.)

— Pràctica de la comprensió i l'expressió orals

És la part central i més llarga de la sessió. Posats en grups reduïts i en rotllana, els participants són convidats constantment a expressar coneixements i experiències a partir de múltiples qüestions de la vida quotidiana, tot duent a terme activitats com les que s'exposen a la guia i al manual. En acabat, els guies fan esment d'algun punt d'atenció per tal de fer reflexionar sobre la mateixa llengua, relacionant funció comunicativa i exponents lingüístics: *Què diem quan volem...?*

— Comiat

És bo demanar que expressin les impressions de la sessió i manifestin el compromís de tornar. Cal anunciar la propera sessió i el tema de què tractarà. És molt convenient demanar als nous parlants alguna 'feina' senzilla a fer durant la setmana (una cerca de paraules, una bona pràctica de català, etc.).

L'equip que ha dissenyat el projecte i preparat el material està convençut que el manual i la guia que surten a la llum seran una eina eficaç i eficient que impulsarà la voluntat de comunicar-se en català a moltes persones catalanes que encara no s'havien llançat a fer-ho i que serà un impuls més en la cohesió social i la consciència de pertinença al país que tots pretenem fer créixer.

Descripció de les unitats

U.	Pàg.	Títol	Temàtica	Objectiu
1	15-17	Hola. Bon dia!	Contacte personal	Usar fórmules de contacte entre persones.
2	18-20	Com et trobes?	Sensacions bàsiques	Expressar les sensacions i estats d'ànim més habituals i accions habituals que s'hi relacionen.
3	21-24	Com som	Aspecte extern de les persones	Descriure característiques bàsiques i externes de persones.
4	25-28	Parents	Caràcter de persones	Descriure aspectes caracterològics de persones.
5	29-32	Explica'ns com és	Aspecte dels objectes	Descriure característiques bàsiques dels objectes.
6	33-35	De quin color el vols?	Colors	Identificar el color d'un objecte i la seva tonalitat.
7	36-38	Què ens posem avui?	Vestits i complements	Descriure peces de vestir i relacionar-les amb les estacions de l'any.
8	39-41	Veniu a casa meva	Elements, estances i mobiliari de casa	Descriure i situar les estances i el mobiliari d'una casa o d'un pis.
9	42-44	Avui he fet de tot	Accions passades d'avui mateix	Descriure accions puntuals dutes a terme dins del dia en curs.
10	45-47	Abans i ara	Hàbits i costums	Descriure accions habituals en present o en imperfet.
11	48-51	Com passa el temps!	Referències temporals	Referir-se a moments, dies o èpoques temporals diverses.
12	52-55	Guaita què va passar!	Fets del passat	Narrar fets ocorreguts en el passat.
13	56-58	El meu barri	Serveis del barri	Explicar la facilitat o dificultat d'obtenir serveis al barri.
14	59-62	Quina animalada!	Experiències amb animals	Explicar aficions, anècdotes o comportaments relacionats amb animals.
15	63-66	Com un jardí	Cura de plantes	Explicar maneres de tractar plantes i flors.
16	67-70	La natura és vida	Contacte amb la natura	Explicar experiències relacionades amb la natura.
17	71-73	L'hort, la granja i el rebost	Aliments	Comentar els aliments que són bons o nocius per a la salut.

U.	Pàg.	Títol	Temàtica	Objectiu
18	74-76	Què farem per dinar?	Àpats	Explicar receptes de cuina.
19	77-80	De cap a peus	Parts del cos	Identificar les parts externes del cos i les principals internes.
20	81-84	Què et fa mal?	Afectacions de salut	Anomenar les principals afectacions de salut i els remeis més usuals.
21	85-87	Les nostres aficions	Aficions i habilitats	Explicar les aficions pròpies, els motius de la tria i el ritme amb què es duen a terme.
22	88-90	Com m'agradaria!	Desitjos	Manifestar desigs, realitzables o no.
23	91-93	Què m'aconselles?	Consells	Aconsellar.
24	94-96	Vigila!	Perills	Instruir sobre perills a evitar.

Repàs i avaluació

— Unitats de repàs. Per què? Com?

En l'ús inicial d'una llengua, la repetició és indispensable per automatitzar fórmules, expressions i frases que són bàsiques a l'hora d'acomplir determinades funcions comunicatives pròpies de la conversa. Per això es proposa destinar una sessió a tornar a activar-les, després de cada quatre unitats.

Per omplir de contingut les sessions de represa és molt convenient que al terme de cada trobada es reflexioni sobre allò que ha estat exitós per a la millora de la competència oral i se'n prengui nota per a la sessió de repàs. També és important constatar quines activitats considerades rellevants no s'han pogut dur a terme. Si a les dues fonts d'activitat esmentades s'hi afegeix la creativitat i l'experiència del guia o de la guia, segur que la sessió de repàs serà d'una gran efectivitat.

Seguidament es presenten agrupades de quatre en quatre les funcions principals treballades a les unitats.

Unitats 1-4: viure amb els altres

Unitat 1	Utilitzar fórmules habituals en el contacte amb els altres per saludar, acomiadar-se, demanar perdó, agrair...
Unitat 2	Expressar sensacions i estats d'ànim habituals i accions que s'hi relacionen: set, gana, son, fred, calor, alegria, tristesa.
Unitat 3	Descriure característiques físiques i psicològiques de persones: alçada, complexió, color dels cabells o dels ulls, etc.; persones actives, serioses, presumides, tímides, xerraires...
Unitat 4	Fer referència als parents, als seus oficis i activitats, als costums en les relacions familiars, etc.

Unitats 5-8: disposar d'això i d'allò

Unitat 5	Descriure característiques bàsiques dels objectes, relatives a alçada, grandària, volum, amplada, llargada, gruix, humitat, duresa, lluminositat, pes, antiguitat, temperatura...
Unitat 6	Identificar el color d'un objecte i la seva tonalitat: blanc, negre, vermell, gris, groc, taronja, verd, blau, marró, etc.; més clar, més fosc.
Unitat 7	Descriure peces de vestir i relacionar la roba amb els diferents usos funcionals, amb les estacions de l'any, amb els canvis d'ús al llarg del temps, amb l'estatus social, etc.
Unitat 8	Descriure i situar les estances i el mobiliari d'una casa o d'un pis, comentar criteris de distribució dins l'habitatge, usar locatius usuals per descriure situacions en l'espai.

Unitats 9-12: recordar experiències

Unitat 9	Descriure accions puntuals dutes a terme dins del dia en curs, de la setmana en curs o al llarg de la vida, referir-se a diferents estones del dia, anomenar les hores i els quarts.
Unitat 10	Descriure accions habituals presents o passades, comentar canvis en usos, costums, estris i objectes al llarg del temps.
Unitat 11	Referir-se a moments, dies o èpoques temporals diverses, recórrer el calendari amb les festes i costums que inclou.
Unitat 12	Narrar fets ocorreguts en el passat, comentar quan, on i com es van fer un seguit d'accions durant la vida.

Unitats 13-16: viure envoltats

Unitat 13	Comentar els serveis de què disposa el barri i els que caldria millorar, explicar la facilitat o dificultat d'obtenir serveis i comentar la realitat que es viu al barri, al carrer, a l'escala de veïns...
Unitat 14	Anomenar animals que ens envolten i comentar la relació que hi tenim, explicar anècdotes que s'hi relacionen i comentar maneres de tractar-los.
Unitat 15	Comentar els usos que fem de plantes, flors, arbres, boscos, espais enjardinats... i els contactes que hi establim.
Unitat 16	Comentar experiències de la nostra relació amb els fenòmens meteorològics, zones baixes i altes de l'orografia, el mar, el camp, la volta celeste...

Unitats 17-20: conservar la salut

Unitat 17	Comentar els aliments que són bons o nocius per a la salut, explicar dietes, suggerir postres per a ocasions diverses, recomanar hàbits alimentaris saludables...
Unitat 18	Explicar receptes de cuina, anomenar utilitatge culinari, comentar àpats fets en situacions especials, celebracions, festes, etc.
Unitat 19	Identificar les parts externes del cos i les principals internes, anomenar i fer gestos i moviments del cos, suggerir activitats físiques, etc.
Unitat 20	Anomenar les principals afectacions de salut i els remeis més usuals, descriure afectacions freqüents relacionades amb parts del cos, suggerir elements sanitaris per tenir a la farmaciola, etc.

Unitats 21-24: viure com a expert

Unitat 21	Explicar les aficions pròpies, els motius de la tria, el ritme amb què es realitzen, les condicions que exigeix la seva realització; aconsellar-ne.
Unitat 22	Manifestar desigs, realitzables o no, i imaginar quins beneficis o gaudis se'n derivarien.
Unitat 23	Imaginar situacions diverses que generin dubte o reclamin resposta i fer suggeriments per sortir-se'n.
Unitat 24	Detallar perills que poden sorgir a casa, al carrer, de viatge i comentar les maneres de preveure'ls.

— Avaluació. Parades per pensar

Al terme de cada unitat de repàs, i sobretot al final d'un període temporal, és important oferir moments de reflexió avaluadora per veure el procés que se segueix en aspectes rellevants i intrínsecs a les trobades del grup i relacionades amb la llengua, el coneixement, l'entesa dins del grup, la motivació de parlar català, el coneixement de Catalunya i la interculturalitat. Vet aquí una proposta de preguntes de valoració. Estan formulades en primera persona per a una apreciació individual, però també es podrien plantejar de manera conjunta.

	molt	poc	gens
Vaig avançant perquè entenc més el català i em resulta més fàcil parlar-lo.			
Vaig sabent coses interessants gràcies a les converses que tinc amb els companys.			
Va creixent el coneixement i la confiança que tenim entre nosaltres.			
Em sento cada dia més capaç de practicar el català fora del grup.			
Vaig descobrint coses de Catalunya que no sabia, dels costums i de la història.			
Conec i valoro coses interessants dels llocs on han nascut els meus companys.			

Guia de cada unitat

1 Hola, bon dia!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Contacte personal	Usar les fórmules de contacte entre persones	Hola. Adeu. Bon dia. Bona nit. Perdó. Gràcies	Hola. Adeu. Bon dia. Bona nit. Perdó. Gràcies

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i practicar preguntes i respostes de presentació personal

A mesura que s'arriba, donar la benvinguda a cada assistent. Posats en rotllana, saludar, dir el nom i el lloc de residència (*Hola, jo em dic [Maria] i visc a [Sabadell]*) i preguntar com es diu i on viu cada membre del grup (*! tu, com et dius?*). En acabar, demanar que cada assistent faci les dues preguntes al company de la dreta. Finalment, cada assistent (també el guia) explica com es diu i on viu el company de la seva dreta (*Ell es diu [Florín] i viu a [Terrassa]*).

2. Hi som tots?

Anomenar noms i cognoms dels assistents

Resseguint la llista d'assistència, anomenar cada persona assistent i confirmar les dades de contacte. Anotar les dades que faltin i fer les modificacions que corresponguin. Explicar la funció de la llista i demanar perseverança en l'assistència.

3. On vaig néixer?

Explicar el lloc de procedència

Si es veu convenient, proposar que cadascú digui on va néixer i si fa molt de temps que viu a la població on resideix actualment. Per exemple: *Jo vaig néixer a Mura, un poble de la comarca del Bages i fa cinc anys que visc a Martorell*. Ajudar-los a formular els orígens i l'inici de l'estada a la població. Preguntar si han tornat algun cop al lloc on van néixer. Ho poden fer ajudant-se de les expressions de la graella.

4. Per què soc aquí?

Donar raó de la nostra assistència

El guia exposa els motius pels quals s'ha començat el grup. Per exemple: *L'entitat ha pensat que era important introduir en el coneixement i l'ús de la llengua catalana*. Exposar els motius pels quals el o els guies han acceptat de conduir el grup. Per exemple: *A mi m'encanta xerrar i conèixer gent. Serà una experiència magnífica*. Demanar que cadascú digui per què s'hi ha apuntat, tot seguint, si cal, les propostes de la graella. Ajudar-los a formular les respostes.

5. On xerro més?

Explicar els llocs on es practica la conversa

Explicar que la finalitat del grup és xerrar de manera lliure i distesa i sense incursions en la intimitat de ningú. Com a ciutadans que es troben. Demanar que pensin en llocs o en moments del dia o de la setmana on tenen costum de fer petar la xerrada. Iniciar-ho amb informació del mateix guia: *Jo on més faig petar la xerrada és a casa, quan sopem i després de sopar. També a la feina, a l'hora d'esmorzar al bar.* Ajudar-los a expressar-se.

6. De què ens agrada parlar?

Enumerar temes de conversa habituals

Demanar que recordin temes generals de conversa habitual. Per exemple: *Digueu si parleu sovint o no d'aquests temes típics de conversa.* Del que ha passat durant el dia / De política / De futbol / De novetats del barri o del veïnat / De projectes com ara vacances, viatges, festes... / D'històries del passat personal.

Explicar que en les converses del grup no es parlarà de política ni de temes molt personals. *No som tertulians ni confidentes. Som ciutadans que ens trobem i xerrem.* Indicar els temes generals de conversa en grup, ajudats de la graella. Indicar també que tothom pot dir coses que no es corresponguin amb la realitat.

7. Quan ens trobem...

Repàs d'expressions bàsiques de contacte

Indicar que es repassaran les expressions més bàsiques de contacte en català. Resseguir les imatges i anomenar-les. Dur a terme amb un assistent el diàleg següent, demanant que respongui adequadament: *Hola, bon dia, [Pere] /Hola, bon dia. / Has arribat tard! / Oh, sí. Perdó! / Adeu, [Pere] Que vagi bé./ Adeu / Que tinguis molta sort! / Igualment. Gràcies.* Després, repetir el diàleg amb altres assistents, si es veu convenient.

8. Comptem fins a deu?

Anomenar els primers nombres

Proposar d'anomenar els primers nombres. Assegurar que saben dir els deu primers. Si es veu convenient, continuar fins a vint, o fins a cinquanta.

9. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Cal fer l'activitat només si es veu adequada al nivell; en cas afirmatiu valorar si es pot fer per parelles (assistent A: 1, 2, 3 i 4; assistent B: 5, 6, 7, 8) o si ha de ser el/la guia qui faci les preguntes i ajudi a respondre-les. És bo anar introduint expressions de conformitat o disconformitat quan s'ha respost una pregunta. Vegeu-ne una llista al manual.

10. Coses d'aquí, coses d'allà

Donar a conèixer referents de catalanitat i comentar usos dels països d'origen

Comentar breument els usos en saludar. Cal adonar-se dels usos de les persones que provenen d'altres cultures. És un moment per comentar-ho ajudats pels gestos. Explicar que, a Catalunya, quan ens trobem amb una persona poc coneguda li donem la mà; si és una persona de confiança, li fem un petó, i si som molt amics, li fem una abraçada.

11. Sugerim diàlegs

Assegurar fórmules bàsiques del contacte entre persones

Observar les vinyetes i suggerir els pensaments o els diàlegs que s'hi adiuen. Fer-los repetir als assistents.

1. Una persona és a punt d'entrar a l'oficina i es troba algú que és a la porta d'entrada. *Hola. Bon dia. — Hola. Bon dia. Com estàs?*
2. Una persona trepitja la sabata d'una altra. *Ui! M'ha trepitjat! —Perdó.*
3. Una senyora porta un carret molt ple. Una jove es disposa a ajudar-la des de dalt del vagó. *L'ajudo, senyora? —Gràcies.*
4. Una persona marxa de la feina i fa el signe d'acomiadar-se dels que estan treballant. *Adeu, fins demà! —Adeu, que vagi bé.*

12. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la primera a la quarta.

2 Com estàs?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Sensacions bàsiques	Expressar les sensacions i estats d'ànim més habituals i accions habituals que s'hi relacionen.	gana, set, son, calor, fred; menjar, beure, dormir, abrigar-se, refrescar-se; content, trist, nerviós, tranquil	tinc..., si tens..., estic..., si estàs..., quan...? qui està...?

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Preguntar si estan contents o tristos per algun motiu que puguin comentar. Per exemple: *Jo estic trista perquè s'ha mort una veïna que era molt apreciada a l'escala. Anunciar que es parlarà de les sensacions i dels estats d'ànim.*

2. Sensacions

Expressar sensacions bàsiques i accions habituals subsegüents

Després de reconèixer el nom de les cinc sensacions (gana, set, son, fred i calor), iniciar un diàleg amb els assistents sobre què fan quan les tenen. —*Què fas, Fàtima, quan tens gana?* —*Menjar alguna cosa.* Etc. Ajudar-los a respondre, si cal. Demanar que recordin algun moment de la vida que hagin experimentat aquestes sensacions. Per exemple (gana): *Jo vaig passar gana uns dies a l'hospital, després d'una operació.*

3. Sensacions? Solucions!

Memoritzar un text versificat

Llegir el text sencer. Després llegir-lo per versos i demanar que els assistents els repeteixen. Seguidament llegir-lo tots plegats a l'uníson. Finalment, cadascun dels assistents diu el primer vers i els altres, a l'uníson, li responen amb els altres tres. Si es troba alguna melodia que possibiliti fer-ho cantant, encara millor.

4. Alegries i tristeses

Comentar estats d'ànims provocats per situacions diverses

Mostrar les situacions de la graella i demanar que cadascú digui si l'entristeix o l'alegra i per quin motiu. Per exemple (Demà passaré el dia sol a casa): *A mi m'agrada, de tant en tant, estar-me sol a casa. Per això aquesta situació em dona alegria.*

5. Afectacions

Comentar situacions que ens afecten

Explicar que les afectacions s'acostumen a formular amb el verb fer. Llegir les de la graella i demanar que cadascú indiqui en quines situacions les experimenta. Per exemple (fàstic): *A mi em fa fàstic trepitjar excrements de gos.* Ajudar en la formulació, si cal.

6. Gent per a tots els gustos

Referir-se a persones emocionalment diverses

Demanar que, tot seguint la llista de característiques personals de la graella, diguin si han estat en contacte amb gent d'aquests tarannàs a la feina, al veïnat, en alguna entitat... Per exemple (llepaculs): *Quan jo treballava en una gestoria, hi havia un jove que no parava de fer la gara-gara al director.*

7. Comptem fins a cent?

Practicar la bona dicció dels números

Proposar d'anomenar els primers cent nombres. Corregir les diccions defectuoses. Es podria controlar la durada amb un rellotge i tornar a anomenar-los tots procurant fer-ho millor i amb menys temps.

8. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de les sensacions i estats anímics de la gent. Ajudar-los a expressar-se, quan calgui.

9. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

10. Coses d'aquí, coses d'allà

Comentar aspectes culturals diversos

1. En moltes poblacions catalanes hi ha fonts al carrer per satisfer la set dels ciutadans.
2. A casa, cap a les deu de la nit convé no fer activitats que facin soroll (música, volum del televisor, tertúlies, etc.).
3. En moltes ciutats està prohibit moure's pel carrer sense roba de cintura en amunt.

Demandar si hi ha les mateixes situacions als llocs d'origen dels assistents.

11. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

Observar les vinyetes i suggerir que expressin els pensaments o els diàlegs que s'hi adiuen.

1. Demanda de consumició per apaivagar la set.
2. Proposta d'anar a dormir, perquè tenen son.
3. Sugeriment de capbussar-se al mar, perquè fa calor.
4. Proposta de fer foc perquè fa fred.

12. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la primera a la quarta.

3 Com som?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Aspecte extern i intern de les persones	Descriure característiques bàsiques i externes de persones; i aspectes caracterològics de persones.	alçada, complexió, color dels cabells o dels ulls, etc.; persones actives, serioses, presumides, tímides, xerraires...	és... (alt), fa... (un metre vuitanta), té els cabells..., porta..., sembla...

Prèviament: preparar pàgines de revistes amb imatges de persones diverses, quietes o en acció.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Posats en rotllana, saludar cadascun dels presents canviant les fórmules de salutació i passar llista. Exemple: —*Hola, bon dia, [Marta], com estàs?/com te trobes?/has dormit bé?/Estàs contenta?...* Preguntar com ha anat la setmana. Anunciar que avui es parlarà de som les persones físicament i de caràcter.

2. Com som, físicament?

Descriure el físic propi

Iniciar la conversa fent una descripció bàsica si mateix: edat, alçada, cabells, ulls, constitució... Proposar que cadascú es descrigui seguint el model donat. Indicar que es poden ajudar de la graella. Fer alguna descripció falsa dels assistents, demanar si hi estan d'acord i quina hauria de ser la descripció correcta. Per exemple: *Veig que [la Maria] és rossa. Hi esteu d'acord?*

3. El nostre cos a pams

Enumerar parts del cos

Mirar les imatges i anomenar les diferents parts del cos. Anomenar també parts del cap: front, clatell, nas, orelles, llavis, dents, galtes, celles, temples... Demanar que repeteixin els noms i indiquin quins els resulten més complicats de memoritzar.

Amb el grup assegut en cercle, llegir cadascuna de les instruccions següents i comprovar que adopten la posició corporal que es demana. Si es veu convenient, demanar si algú vol continuar donant ordres en català. Ajudar en la formulació.

4. Guaita què em va passar!

Explicar una incidència referida a una part del cos

Demandar que recordin i expliquin fets ocorreguts a ells o a familiars i a partir dels quals hagués quedat afectada una part del cos. Per exemple: *Quan era petita vaig caure, se'm va trencar una dent i va passar molt de temps fins que no m'hi van posar una funda. Vaig passar molta vergonya.* Ajudar en la formulació de les incidències.

5. Cossos i cossos

●
Descriure característiques de parts del cos

Llegir i comentar breument els adjectius referits a parts del cos. Repartir les imatges recollides prèviament i demandar que en facin descripcions de les parts del cos. Demandar que comentin aspectes corporals curiosos de persones conegudes en l'àmbit familiar, laboral o veïnal. Per exemple: *Vaig tenir un company de feina que portava una barba que li arribava a mig pit.*

6. Caràcters i temperaments

●
Descriure característiques psicològiques personals

Comentar que les persones tenim caràcters i temperaments força variats. Llegir un a un els adjectius referits al caràcter i demandar si en el propi entorn familiar, laboral, amistós o veïnal hi ha persones amb característiques psicològiques com les esmentades. Per exemple: *Tinc una veïna que és molt presumida, li agrada seguir la moda i canvia de vestuari molt sovint.* Ajudar en la formulació de les descripcions.

7. Emoticones...

●
Comentar el costum de representar emocions amb emoticones

Comentar l'ús d'emoticones quan s'envien missatges pel mòbil. Mostar les emoticones de la graella i intentar definir entre tots l'estat d'ànim o el tarannà que representen. Finalment, llegir les frases de la llista i demandar amb quina emoticona les relacionarien. Si es veu convenient, demandar amb quina emoticona s'identifiquen en aquest moment.

8. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels parentius i d'aspectes físics i psicològics de les persones.

9. Quin dels tres?

●
Conèixer paraules noves

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

10. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Comentar aspectes culturals diversos

Mostrar les imatges i explicar què es fa a les festes majors i què és la cercavila. Preguntar si hi ha personatges prototípics i populars als llocs de procedència. Explicar el personatge Patufet, del conte i del còmic infantil.

És una bona ocasió per mostrar, via Internet, personatges de contes clàssics catalans: la caputxeta vermella, les set cabretes, la rateta, la ventafocs, etc.

11. Sugerim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

Mostrar les quatre il·lustracions, descriure les persones segons l'aspecte psicològic que trasllueixen i demanar que hi relacionin els adjectius que tenen a sota de les imatges.

Preguntar també als presents si saben d'homes o dones que tinguin algun dels trets a què fan referència els adjectius treballats i demaneu-los que en comentin alguna cosa. Per exemple: *Tinc una veïna molt neguitosa. De seguida es posa nerviosa per qualsevol cosa.*

12. Maneres de dir

●
Comentar frases fetes que contenen noms del cos

Llegir els textos que contenen frases fetes, demanar si els han entès i si comprenen el significat de cada frase feta.

13. Preparant la sessió següent...

Proposar una activitat per a la sessió posterior

Proposar als assistents que portin, si els ve de gust, una fotografia amb familiars com ara germans, nebots, cosins, avis... per tal de presentar-los en la sessió següent.

14. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la primera a la quarta.

4 Parents

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Relacions familiars i costums	Fer referència als parents, als seus oficis i activitats, als costums en les relacions familiars, etc.	pare, mare, germà, germana, oncle, cosí, nebot, avi, fill, net...	de part de pare..., de part de mare..., feia de... (pagès)

Prèviament: preparar una imatge amb algun esdeveniment familiar per tal de presentar-la a la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Posats en rotllana, saludar cadascun dels presents canviant les fórmules de salutació i passar llista. Anunciar que avui es parlarà del parentiu i de les relacions familiars.

2. I la família?

Dir noms de parents amb diferents graus de parentiu

Repassar els noms catalans de parentiu i comprovar que saben dir-los. Fer una pluja de noms: posats en rotllana, dir un parentiu i fer que lliurement (1) vagin anomenant persones de la família que l'acompleixin. Per exemple (cosina): *Carme, Dolors, Agnès*. Si volen especificar-ho més, els assistents poden fer-ho: *Carme és el nom de ma cosina per part de pare. És filla d'una tieta*.

* Cal respectar la intimitat de cadascú pel que fa al desig d'anomenar parents i per això s'aconsella no fer una roda de preguntes, sinó que els noms els vagi dient qui vulgui.

3. Aquest és el meu..., aquesta és la meva...

Presentar parents

A partir de les fotografies que hagin dut a la sessió, suggerir que presentin els parents que hi figuren. Començar. Per exemple: *Jo porto una foto dels meus avis, del dia que es van casar. És una foto de fa més de setanta anys. Com podeu veure, ella era més alta que ell*.

Facilitar que anomenin parents coneguts i en descriguin trets físics o de caràcter. Ajudar-los a formular les explicacions.

4. Nou generacions

Consolidar els noms de parentiu en línia ascendent i descendent

Demanar que recordin tants noms com puguin dels parents progenitors i dels descendents i que els anomenin als companys del grup. Fer-ho, el guia. Després, mirar el quadre de les nou generacions i repassar el lèxic.

5. Venim del nord, venim del sud...

Constatar la diversitat d'òrgens de la parentela

Sovint els òrgens de les persones que es vinculen a una família són força diversos. Demanar que recorrin mentalment òrgens de familiars i comentin d'on són oriüds. Ajudar-los a anomenar els gentilicis, si és el cas. Per exemple: Tinc una cosina casada amb un senegalès. La cunyada del meu fill és nascuda a Cadis, gaditana.

6. Oficis i aficions a dojo

Constatar la diversitat d'aficions i feines de la parentela

Demanar als assistents que recordin les aficions que tenen o tenien i les feines a què es dediquen o es dedicaven els parents que més coneixen. Per exemple: *Jo tenia un oncle molt aficionat a la caça. Feia de pagès i a més tractava en pinyons, bolets i castanyes.*

7. Recordant els avis

●

Comentar a relació amb els avis

Demanar que pensin en els avis paterns i materns i que comentin com és o com va ser la relació amb ells. Es podrien guiar per les opcions de la graella. Per exemple: *El meu avi patern em venia a buscar a l'escola quan jo tenia cinc anys. Jo no vaig conèixer la meua àvia paterna i només en tinc un record vague per una foto de família.* Col·laborar en la formulació de les descripcions o narracions. Fer l'activitat respectant la voluntat de fer o no comentaris relacionats amb la pròpia família.

8. Nosaltres i el grup familiar

●

Comentar la relació amb el conjunt de parents

Tot insistint en la llibertat de comunicar detalls sobre les relacions familiars, demanar que comentin de quines maneres acostumen a relacionar-se amb els familiars que ho són més enllà dels parents directes, diaris o molt pròxims. Per exemple: *Tinc un cosí que cada dos anys reuneix tota la família descendent dels avis materns i organitza un dinar en un restaurant.* Seguir, si cal, les propostes de la graella. També es podria fer l'activitat en forma d'enquesta i a partir de la graella: *Qui de vosaltres es mou de tant en tant per anar a visitar familiars llunyans? Qui de vosaltres...?* Demanar que ho comentin i ajudar-los a explicar-se.

9. Costums catalans en família

Comentar costums que inclouen iniciatives de parents

Resseguir els costums descrits a la graella, explicar-los succintament, demanar que comentin si els coneixen, si els practiquen i si en tenen d'altres que siguin propis d'altres contrades. Explicar els termes que desconeguin (dia de Rams, dia de Pasqua, coca de sant Joan, palmó, mona...).

10. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de la realitat de la família i el parentiu.

11. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

12. Coses d'aquí, coses d'allà

Comentar aspectes culturals diversos

Explicar breument les tres escenes en què unes diades són motiu de sorprendre amb regals els que estimem. Demanar que expliquin altres ocasions semblants de la societat d'origen, si és el cas.

13. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Demanar que estableixin els vincles familiars que hi ha.
2. Demanar que diguin pensaments que podrien passar per la persona que es pesa (exclamacions, expressions de disgust o de satisfacció, expectatives, etc.).
3. Inventar el diàleg dels parents de com ha de créixer i què ha de fer la nena per arribar a ser una bona jugadora de bàsquet.
4. Demanar que creïn un diàleg entre mare i fills i comparin les tres generacions.

De tots els personatges es podria comentar les edats que deuen tenir.

14. Ton pare no té nas

•

Cantar una cançó

Si es considera convenient , fer que llegeixin junts el text de la cançó. Cantar-la junts, després.

15. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la primera a la quarta.

5 Explica'ns com és

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Aspectes dels objectes	Descriure característiques bàsiques dels objectes.	ample, estret, pesant, lleuger, tou, dur, fort, flux, gran, petit, gros, petit, rodó, quadrat, llarg, curt, etc.	és molt, bastant, força, una mica, no gaire, gens... (adjectiu)

Prèviament: preparar una bossa o una capsa amb múltiples objectes de poc volum (clip, tap, xinxeta, agulla d'estendre, bloc, llapis, goma, pila, arracada, avellana, cromo, lupa, moneder, etc.) per poder comentar-ne nom, característiques i materials de què es componen.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Saludar i passar llista. Es pot demanar a alguns dels assistents que portin bossa o un altre objecte que el deixin sospesar. Comentar-ne alguna qualitat (si pesen o són lleugeres o petites, etc.) i explicar que es parlarà de com són els objectes que utilitzem i ens envolten.

2. Què pot ser així?

Practicar adjectius referits a objectes

Amb la taula d'adjectius referits a objectes posar exemples de coses a les quals es poden aplicar. Per exemple: *Què hi ha que pugui ser gros o grossa? Què us sembla un arbre gros? I una poma grossa?* Després demanar que diguin exemples i comentar-los per aclarir significats. Aprofitar els elements a la vista per fer-hi referència.

Sobre **alçada**: muntanyes, persones, pisos, temperatures, temporades, campanars d'església, etc. / Sobre **grandària**: quadres, pisos, fotos, platges, places, taques, camps, places, etc. / Sobre **volum**: arbres, maletes, pilotes, cotxes, globus, gegants, formigues, píndoles, lleties, etc. / Sobre **amplada**: mànigues, carrers, passadissos, avingudes, etc. / Sobre **gruix**: tronc d'un arbre, dits d'una persona, llom d'un llibre, etc. / Sobre **llargada**: temps, mànigues, viatges, carrers, cordes, etc. / Sobre **grau d'humitat**: roba, terra, llenya, fulles, papers, cartons, verdures, etc. / Sobre **duresa**: matalassos, coixins, parets, guants, botes, etc. / Sobre **lluminositat**: boscos, fulles, colors, neu, llum de dia, coves, carbó, nits, etc. / Sobre **pes**: paquets, motxilles, pedres, plom, ferro, fulles, fulls, plomes, etc. / Sobre **novetat**: notícies, cases, mobles, antiguitats, etc. / Sobre **temperatura**: aigua, cafè, foc, sol, gel, neu, gelats, xampany, etc.

3. Us hi heu trobat mai?

Comentar experiències del passat

Tot resseguint les preguntes de la graella, practicar l'ús dels adjectius anteriors establint breus converses sobre experiències passades o situacions que demanen l'ús d'aquestes característiques.

4. De què està fet?

Identificar la matèria de què estan fetes les coses

Recórrer amb els assistents la llista de materials de què poden estar constituïts els objectes i posar exemples de cadascun, entre tots. Afavorir comentaris que se'n derivin; per exemple (*de fusta*): *Tinc entès que ja es comencen a construir edificis de pisos, de fusta!* (De pell): *Voleu dir que totes les sabates actuals són de pell autèntica?*

Exemples: de **paper**: llibreta, factura / de **cartó**: caps, coberta de llibre / de **plàstic**: embolcall, envàs, ampolla / de **metall**: clau, cullera, tisores / de **tela**: mocador, cortina, llençol / de **pell**: bossa, jaqueta, sabates / de **vidre**: got, ampolla, plat, copa / de **suro**: tap, plafó, aïllant / de **cuir**: cinturó, corretja, bossa / de **fusta**: armari, cadira, espàtula / de **seda**: mocadors, bruses / d'**espart**: espardenyes, cabassos.

5. Segur que ho és

Adjudicar qualitats als objectes

Mostrar la bossa o la caps amb objectes. Demanar a cada assistent que n'agafi un i preguntin al company com és. Per exemple (un moneder): *Com és el moneder?* Resposta: *És petit, de cuir, tou, amb cremallera.*

6. Endequina de què parlem

Descobrir un objecte per les seves qualitats

Demanar a un assistent que s'absenti un minut de la sala i aleshores triar entre tots un objecte (de la bossa, de la sala, que porti un assistent o, simplement, inventat). Un cop ha tornat, anar descrivint característiques de l'objecte fins que l'endequini. Comptar les descripcions que s'han fet. Després, és el torn d'un altre assistent. Guanya l'assistent que hagi endequat l'objecte amb menys descripcions.

7. Ho feu servir gaire sovint?

Consolidar expressions de freqüència

Mostrar i comentar el quadre dels adverbis de freqüència. Després anomenar un seguit de coses usables* i preguntar amb quina freqüència les fan servir.

* Per exemple: rentadora, barret, bicicleta, botes, ulleres de sol, banyador, martell, tornavís, bàscula, etc.

8. A mi m'agrada

Descriure objectes

Proposar de simular que són en un centre comercial i fer que cada 'comprador' demani un producte al 'venedor' del costat. Per exemple: *Vull un rellotge de plàstic que sigui petit i lleuger.* El venedor tria una manera de respondre; per exemple: *Ho sento, se m'han acabat. Ara li n'ensenyó uns quants. I no el vol de metall? Són preciosos.* Ajudar, si cal, en la construcció del diàleg.

Exemple de productes: unes sabates, un jersei, un barret, unes ulleres de sol, una bossa, una agenda, un bolígraf, etc.

9. Endequina, endevinalla

Comentar endevinalles

Proposar de resoldre les endevinalles. Preguntar-los si en saben d'altres i demanar que les diguin en català.

Solucions. 1: el tovalló. 2: les sabates. 3: el televisor. 4: les crosses. 5: el pinzell. 6: els botons

10. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels objectes i aparells domèstics més usals.

11. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

12. Coses d'aquí, coses d'allà

Comentar aspectes culturals diversos

1. Els encants. Explicar la tradició de la revenda d'objectes usats.
2. Explicar el costum de l'amic invisible.
3. Comentar que el dia de Reis és el més important per als infants.

Preguntar pels seus costums.

13. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

Observar les vinyetes i suggerir que expressin els pensaments o els diàlegs que s'hi adiuen.

1. Demanar alguna cosa al veí del replà.
2. Comentar els cotxes que tenen dos amics.
3. Comentar les coses que cal dur a la motxilla per una sortida de dos dies a la muntanya.
4. Explicar les joguines que ha tingut el meu fill o el meu nebot.

14. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 5 a la 8.

6 De quin color el vols?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Colors	Identificar el color d'un objecte i la seva tonalitat.	blanc, negre, gris, vermell, rosa, groc, carabassa, verd, blau, morat; fosc, clar; brillant, mat	és més, menys (adjectiu) que... és tan (adjectiu) com... és el més, menys (adjectiu) de...

Prèviament: preparar força imatges de color amb motius diversos i força acolorits. Per exemple: de fruites i verdures, de flors, de quadres pictòrics, de vestits, etc. O una capsa de llapis de colors.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Demanar si darrerament han vist l'arc de sant Martí i que expliquin on va ser. Preguntar si recorden els colors que el componen (vermell, taronja, groc, verd, blau, indi i violat). Comentar que avui es parlarà dels colors.

2. Identifiquem colors

Anomenar colors bàsics

Mostrar la contraportada del manual i anar anomenant, en masculí i femení, cada color. També es podria presentar una capsa de llapis de colors. Després, mostrar unes imatges i demanar que hi identifiquin colors. Preguntar, per exemple: *Hi ha res que sigui groc, en aquestes imatges?* Demanar exemples de coses que siguin de cada color (blau: el mar; vermell: la sang, etc.). Aprofitar l'entorn (elements, vestits, etc.) i fer el mateix: *On hi ha aquí alguna cosa de color gris?*

3. Endevinalles acolorides

Resoldre endevinalles que parlen de colors

Preguntar si recorden endevinalles de quan eren infants i demanar que en diguin alguna, sobretot si hi entra el nom d'algun color. Després, demanar que resolguin les que es presenten i comentin els colors.

Solucions. 1: el semàfor. 2: la sang. 3: la margarida

4. Colors: símbols i sensacions

Comentar efectes i percepcions del colors

Demandar que diguin què els suggereixen els colors més bàsics: el blanc, el negre, el groc, el vermell, el verd i el blau i si recorden usos públics d'aquests colors. Per exemple (verd): *Jo el color verd el relaciono amb la natura i l'esperança. M'agrada que el personal mèdic de cirurgia es vesteixi de verd clar.* Si es veu convenient, llegir o fer llegir les descripcions i usos dels diferents colors i demandar si hi estan d'acord i si recorden usos públics que els hagin adoptat o els estiguin adoptant.

5. Colors i records

Recordar fets relacionats amb diferents colors

A partir d'un color bàsic, demandar que expliquin records relacionats amb fets que el contenen d'alguna manera. Proposta de relacions: el blanc amb la neu i l'esquí; el negre amb la nit i la por; el gris amb la pluja i la boira; el groc amb el sol i la calor; el verd amb el bosc i el jardí; el vermell amb la sang, els perills i les prohibicions; el blau amb el mar i el cel. Per exemple (vermell i prohibicions): *De petit vaig anar a una escola que era plena de prohibicions. Tenia més importància el que no podíem fer que totes les altres coses. I ens castigaven força quan les incomplíem.* Ajudar-los a formular els comentaris.

6. Veig, veig!

Endevinar un objecte de l'entorn immediat

Demandar que un assistent pensi un objecte que és a la vista i digui *Veig, veig!* Els altres companys li pregunten *Què veus?* i ell contesta, per exemple, *Una cosa de color vermell.* Els companys van anomenant objectes vermells fins que l'encerten.

7. Combina o no combina?

Comentar combinacions de colors

Demandar que diguin de cada color bàsic quins altres colors hi combinen, tot pensant en vestits o en decoració d'interiors. Ajudar-se de les propostes de la graella i suggerir que facin comentaris a l'entorn de la selecció de colors. Per exemple (blau): *He vist cases de poble que tenen les finestres i portes de color blau elèctric. A mi no m'agrada gens la combinació amb el gris o el blanc de les parets.*

8. Dites de colors

●

Comentar el significat de frases fetes que inclouen colors

Comentar les frases fetes de la graella i preguntar si en saben d'altres.

9. En parlem?

●

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels colors.

10. Quin dels tres?

●

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

●

Donar a conèixer tradicions catalanes

1. Explicar que per Sant Jordi a Catalunya es regalen roses a persones apreciades: parella, familiars, amics, etc.
2. Convidar a veure exposicions pictòriques i museus de pintors cèlebres catalans*.
3. Explicar que arreu del país s'hi fan mercats ambulants setmanals amb fruites i verdures de conreus pròxims.

Demanar als assistents si tenen tradicions semblants als llocs de procedència i que n'anomenin pintors o pintores importants.

*És una ocasió per visitar exposicions del moment i de l'entorn immediat. Exemples de museus: Fundació Antoni Tàpies. Fundació Joan Miró. Museu Picasso. Teatre-Museu Dalí. Museu de la Garrotxa (escola d'Olot), etc.

12. Suggestim diàlegs

●

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. (pintura) Demanar que creïn diàlegs a l'entorn del color amb què pintarien una habitació infantil.
2. (museu) Demanar que comentin què els ha agradat més dels museus que han visitat. Per exemple: M'encanten els quadres impressionistes, pel treball amb els colors.
3. (mercat) Demanar que comentin les fruites i verdures que troben als mercats.
4. (parc) Demanar que expliquin quines flors els agraden més i de quin color són.

13. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 5 a la 8.

7 Què ens posem avui?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Vestits i complements	Descriure peces de vestir i relacionar-les amb les estacions de l'any.	pantalons, calçotets, faldilles, calces, mitges, brusa, camisa, abric, guants, gorra, sabates, mitjons, etc.	Quan (frase) em poso... M'agrada que (verb en present de subjuntiu)...

Prèviament: preparar fotos de persones vestides segons diferents contextos (esportiu, formal, estival, hivernal, informal, etc.)

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Posats en rotllana, passar llista i saludar cadascun dels presents. Preguntar com ha anat la setmana. Anunciar que avui es parlarà de vestits i complements.

2. Identifiquem vestits i complements

Consolidar lèxic de vestits i complements

Amb les il·lustracions de la graella, les fotos aportades i la manera com van vestits, animar-los a anomenar peces de roba i complements. *Mirem de dir el nom de tot allò que la gent porta per no anar despullada?* Assenyalar una peça o un objecte i demanar que en diguin el nom, qui l'usa normalment, en quines circumstàncies és convenient posar-se'l, etc. Tot de manera que hi hagi possibilitat de fer comentaris breus. Ajudar-los a formular-los.

3. Vestits i colors

Consolidar lèxic de colors i tonalitats

Amb les fotos aportades i les peces de vestir dels presents, demanar que comentin els colors de la roba o dels complements. Introduir els termes fosc o clar i l'expressió tirant a... Per exemple: *La teva brusa és d'un color blau, una mica fosca, tirant a lila.* Afavorir que comentin si la roba és llarga o curta, ampla o ajustada, prima o gruixuda, etc.

4. Jo, de tu, em posaria...

Donar consells sobre usos de vestits i complements

Si poden llegir, adjudicar una situació a cadascú. Quan un la llegeix, els altres van donant-li consells iniciats amb la frase *Jo, de tu, em posaria...*, o *En aquest cas és molt convenient portar...*, o altres de semblants. Si no poden llegir, llegir les situacions o portar fotografies de les diverses situacions (pista d'esquí, desert, piscina, muntanya, conreu de la poma, platja, concert, dormitori) i fer la mateixa activitat. Ajudar-los a ampliar vocabulari i afavorir que es facin comentaris, si es veu que en són capaços.

5. Això que es portava abans

Recordar persones que portaven vestits o complements antics

Anomenar cada element dels que s'enumeren i demanar, primerament, si saben què és, i després, si recorden o saben d'algú que el portava o que encara el porta.

6. Calçats i calçats

Comentar situacions que demanen calçar-se d'una manera determinada

Anomenar cada element dels que s'enumeren i demanar en quines ocasions és idoni calçar-s'hi. També es podria fer enumerant situacions i demanant quin calçat hi correspon.

7. La roba, tota una història

Comentar el procés de la roba que adquirim

Proposar de fer el recorregut d'una peça de roba. Seguint el procés descrit a la graella, comentar si fan els passos que s'hi indiquen i com els fan. Per exemple (retocar): *Jo, quan em compro uns pantalons, molt sovint els de de retocar perquè em van massa amples o massa estrets, massa llargs, massa curts...*

8. Vestir-se. Un estatus? Una cultura?

Comentar l'experiència de la diversitat de maneres de vestir

Preguntar si tenen l'experiència de trobar-se, al carrer o en transport públic, amb gent vestida de manera diferent de la que considerem estàndard a les nostres contrades. Demanar que descriguin maneres diferents de vestir-se que hagin observat directament. Es podrien seguir les tipologies de la graella. Caldrà insistir en la descripció exterior de la indumentària, a tall d'experiència de diversitat en el vestir, i no en apreciacions de valor que se'n poguessin derivar.

9. En parlem?

•
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de temàtiques en què intervé la roba, els vestits, etc.

10. Quin dels tres?

•
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

•
Donar a conèixer tradicions catalanes

1. Mostrar el mercat ambulat i explicar els costums actuals dels mercats setmanals.
2. Mostrar la imatge de la colònia fabril i explicar breument com era la indústria tèxtil a la vora dels rius catalans.
3. Mostrar el teler antic i explicar com eren les ciutats com Sabadell i Terrassa.

12. Sugerim diàlegs

•
Crear diàlegs breus contextualitzats

Imaginar una conversa

1. Entre venedora i clienta (per exemple: —*No sé si m'anirà bé...* —*Emprovi-s'ho, dona i veurà com li agrada*).
2. El nen s'impacienta perquè necessita la samarreta.
3. Les persones expliquen per què dipositen la roba als contenidors.
4. Una explicació sobre quin tipus de roba es pot posar a la mateixa càrrega.

13. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 5 a la 8.

8

Veniu a casa meva

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Elements, estances i mobiliari d'una casa	Descriure i situar les estances i el mobiliari d'una casa o d'un pis.	balcó, finestra, porta, dormitori, menjador, armari, prestatgeria, etc.	a dalt, al mig, a baix, a la dreta, a l'esquerra, a sobre, a sota, etc.

Prèviament: cercar fotos d'estances d'un habitatge (menjador, cuina, lavabo, dormitori, balcó, etc.); preparar 8 o 10 fitxes de parxís

GUIA D'ACTIVITATS

0. Just abans de la sessió

Preparar una activitat

Amagar les fitxes de parxís en diferents punts de la sala (davant, darrere, sobre, sota... d'objectes) i anotar en un full on han estat col·locades.

1. Ens saludem

Introduir la sessió

Posats en rotllana, passar llista i saludar cadascun dels presents. Preguntar com ha anat la setmana. Anunciar que avui es parlarà de l'habitatge on vivim.

2. Posem-hi noms

Consolidar lèxic de l'habitatge

Amb els noms de la graella (i amb les imatges d'estances, si se'n disposa), animar-los a anomenar parts i elements de l'habitatge. Demanar que situïn els elements fent referència a casa seva. Per exemple (rentadora): *Nosaltres tenim la rentadora a l'eixida, al costat de la cuina.*

3. Tants caps, tants barrets

Comentar preferències en la disposició d'elements d'un habitatge

Proposar que cadascú comenti les pròpies preferències respecte de la disposició d'elements d'un habitatge, tal com es descriu a la graella. Recordar, si cal, maneres d'expressar indiferència o preferència.

4. A dalt, a baix

Consolidar el locutius bàsics catalans

Mostrar un objecte a la mà en posició enlairada i dir: a dalt. Demanar que repeteixin l'expressió. Fer el mateix abaixant-lo ben avall (*a baix*), col·locant-lo a mig aire (*al mig*), posant-lo damunt la taula (*a sobre o al damunt*) o a sota (*a sota*), col·locant-lo darrere (*darrere*) i al davant (*davant*), ficant-lo a la butxaca (*a dins*) i després fora (*a fora*), col·locant-lo a la dreta, d'esquena (*a la dreta*), i a l'esquerra (*a l'esquerra*). Finalment anar repetint desordenadament les posicions i fer que els assistents diguin l'expressió de lloc corresponent. Mostrar les imatges dels locatius i demanar que els memoritzin.

5. Al voltant de casa meva

Practicar locutius catalans parlant de l'habitatge propi

Tot seguint les posicions que s'indiquen a la graella demanar que expliquin què hi ha a l'entorn de casa seva. Per exemple (davant): *Davant de casa meva hi ha un bar i un garatge.* (A sobre): *A sobre de casa meva no hi ha res: el sostre i la teulada!*

6. On són les fitxes?

Consolidar el locutius bàsics catalans

Si s'han distribuït fitxes de parxís per la sala, anunciar que hi ha fitxes de parxís amagades i demanar que sense moure's d'on són diguin on poden ser. Per exemple: *Darrere d'aquell quadre.* Si les fitxes són lluny del lloc que s'esmenta, es podria dir: *Fred, molt fred!* Si són a prop: *Tebi!* Si són molt a prop: *Calent, molt calent!* Quan l'encerten es podria dir: *Justa la fusta!*

7. Solucions domèstiques

Comentar usos pràctics en la vida domèstica

Demanar que expliquin els usos i costums domèstics a l'entorn de qüestions de la vida quotidiana responnent les qüestions que s'indiquen a la graella. Reforçar maneres d'explicar usos i costums.

8. El joc dels disbarats

Practicar per a què serveix una cosa

Posats en rotllana, adjudicar a cadascú (a cau d'orella) un objecte o estri d'ús domèstic*. Fer que cadascú preguntí al company de la dreta per què serveix l'objecte assignat. Per exemple (el desembussador): *Per a què serveix el desembussador?* (Resposta): *Per desembussar canonades embussades.* En acabar, cadascú comenta què li ha preguntat el company de l'esquerra i explica què li ha contestat a ell el company de la dreta. Per exemple: el company de l'esquerra ha preguntat a algú *Per a què serveixen les tisores?* i el company de la dreta li havia contestat *Per desembussar canonades embussades.*

* Proposta d'objectes i estris domèstics: vàter, raspall de dents, ràdio, mòbil, paper de vàter, cullera, pinya de la dutxa, esponja, pijama, desodorant, despertador, sabatilles, desembussador, tisores, tovalló, etc.

9. En parlem?

•
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de qüestions arran del fet de tenir un habitatge.

10. Quin dels tres?

•
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

•
Donar a conèixer tradicions catalanes

12. Explicar que si es mor algú en un edifici, és tradició notificar-ho amb un avís al veïnat.
13. Explicar la tradició de les associacions de veïns als barris.
14. Explicar que hi ha ordenances municipals als ajuntaments sobre convivència veïnal.

Preguntar sobre costums similars en els llocs de procedència.

15. Sugerim diàlegs

•
Crear diàlegs breus contextualitzats

16. Demanar que comentin alguna cosa sobre el fet de tenir el terrat en comú.
17. Demanar que creïn un diàleg entre veïns en el qual es demana un favor.
18. Demanar que inventin un diàleg d'ascensor entre veïns coneguts que no es parlen gaire.
19. Demanar que creïn un diàleg entre carter i veí.

20. Després de la sessió

•
Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 5 a la 8.

9 Avui hem fet de tot!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Accions passades d'avui	Descriure accions puntuals dutes a terme dins del dia en curs.	he... comprat, vist, anat, trobat, parlat, fet, sortit, etc.	Aquest matí, avui, fa una estona he... (participi)

Prèviament: preparar una bossa amb diferents objectes: una xapa de cava, una targeta de metro esgotada, un retolador, un embolcall de caramel, una pinta, una bossa de sucre, un segell de correus, etc., per tal de representar que hi han estat introduïts durant el dia, en fer diverses gestions o accions.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Saludar i passar llista. Demanar quina hora és i a quina hora s'han llevat. Indicar que es parlarà de les activitats que es fan al llarg del dia.

2. Estones del dia

Comentar les parts del dia

Proposar que diguin les parts del dia i les estones més indefinides com les que hi ha a la graella. Fer preguntes que s'hi refereixin. Per exemple: *Us heu llevat mai molt d'hora, de matinada, per algun motiu? Què és el primer que feu de bon matí, en llevar-vos?* Etc.

3. Els quarts

Comprendre i anomenar als quarts del rellotge

Explicar que a Catalunya és usual anomenar les hores a partir del so de les campanades dels quarts. Demanar que anomenin l'hora dels rellotges de la graella. Després, anomenar diverses hores i fer que les diguin numèricament, demostrant així que es comprenen. Per exemple: *Són tres quarts de vuit, és a dir, són les set i quaranta-cinc minuts.*

4. Sabeu què he fet avui?

Proposar accions o gestions habituals

A partir dels objectes recollits prèviament en una bossa, el guia pensa esdeveniments que expliquin com han arribat a dins. Mostrar als assistents el contingut de la bossa i explicar que són objectes que hi han estat introduïts durant el dia. Assenyalar-ne un i demanar que proposin com ha arribat a la bossa i en quin moment o estona del dia ha succeït. Per exemple (una pinta): *Te l'has comprat aquest matí perquè n'havies perdut una.* Confirmar o no si les explicacions donades coincideixen amb la que ha pensat el guia.

5. Avui...

Explicar accions o gestions habituals

Mostrar la graella dels verbs en infinitiu i passat pròxim. Llegir un infinitiu i demanar que diguin una frase que l'inclogui, referida al passat immediat (avui, aquesta setmana, aquest mes...). Per exemple (venir): *Aquest matí ha vingut un amic meu a casa.* (vendre): *Aquesta setmana he venut la moto que ja no faig servir.*

6. A la vostra vida...

Explicar accions poc freqüents durant la vida

Proposar que expliquin si han dut a terme algun cop a la vida (moltes vegades, poques vegades, mai) les accions que s'indiquen. Per exemple (Heu volat mai en globus?): *Sí, hi he volat dues vegades: una a Igualada i una altra a Olot.*

7. Què heu fet quan....?

Explicar accions poc freqüents durant la vida

Mostrar les incidències de la graella i demanar que expliquin què han fet quan s'han trobat en circumstàncies semblants, si és el cas. Si no, demanar que diguin 'A mi, això no m'ha passat mai'. Per exemple (Què heu fet quan... us heu equivocat de tren?): *He baixat a l'estació següent i he esperat el tren de tornada. Després he agafat el que tocava. I m'he enfadat amb mi mateixa!*

8. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de les accions dutes a terme durant la vida.

9. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

10. Coses d'aquí, coses d'allà

Comentar aspectes culturals diversos

4. Comentar la possibilitat de fer viatges en globus aerostàtic.
5. Parlar de que molts avantpassats han estat pagesos.
6. Comentar que els viatges de vacances i el turisme han incrementat molt en les darreres dècades

Preguntar si aquestes circumstàncies són semblants a les dels llocs d'origen.

11. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

7. 1. Comenten els anys que fa que celebren junts el cap d'any.
8. 2. Es pregunten si hi ha estat alguna vegada, en aquest poble.
9. 3. S'expliquen a l'hora de sopar, què han fet durant el dia.
10. 4. El treballador s'excusa per arribar tard i explica què li ha passat.

12. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 9 a la 12.

10 Abans i ara

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Hàbits i costums	Descriure accions habituals en present o en present d'imperfet.	Esmorzar, dinar, berenar, sopar, dormir, llegir, mirar la tele, etc.	abans (verb imperfet), però ara...(verb); jo tinc costum de (verb)

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Saludar i passar llista. Comentar que avui es parlarà del canvis d'hàbits i de condicions que tenim al llarg de la vida. Preguntar, en general: *Hem viscut sempre de la mateixa manera? Hem fet sempre les mateixes coses? Hem tingut sempre els mateixos costums?* Confirmar la resposta negativa i animar a comparar el passat amb el present en coses concretes i visibles.

2. Abans i ara

Fer atenció a dos temps verbals

Indicar que es parlarà del passat i del present tot comparant el que fèiem abans amb el que fem ara. Demanar que es fixin en la manera de dir els dos temps tot fent breument l'exercici de la graella: una persona llegeix la frase referint-se al passat (abans) i el company la llegeix parlant del present (ara). Ajudar-los a dir-ho bé i demanar que s'hi fixin durant la sessió.

3. De jovenets a madurets: ha canviat la nostra imatge?

Comentar canvis en l'aspecte extern personal

Col·locats en cercle o formant petits grups, demanar que, ajudats pel elements de la graella, pensin en la seva imatge externa i expliquin els canvis que s'han produït des de la primera joventut. Per exemple: *Jo de joveneta era molt prima. Ara estic més grassa. No duia ulleres i ara en porto. Els cabells se m'han tornat blancs: jo era molt rossa!* Ajudar-los a formular els dos temps verbals (imperfet i present) en les comparacions. Si sorgeixen comentaris més extensos, ajudar-los a formular-los pausadament, sense canviar de llengua.

4. D'antics a moderns: ha canviat el que fem servir? ●

Comentar canvis en els usos dels objectes

Col·locats en cercle o formant petits grups, demanar que, ajudats pel elements de la graella, pensin en les coses que han emprat durant la vida i expliquin els canvis que s'han produït. Per exemple: *Jo, abans, feia servir els fogons per escalfar menjar. Ara utilitzo el microones.* Ajudar-los a formular els dos temps verbals (imperfet i present) en les comparacions. Introduir els verbs fer servir, utilitzar, emprar, usar. Si sorgeixen comentaris més extensos, ajudar-los a formular-los pausadament, sense canviar de llengua.

5. Del passat al present. Han canviat els nostres costums? ●

Comentar canvis en els costums

Col·locats en cercle o formant petits grups, demanar que, ajudats pel elements de la graella, pensin en els gustos, preferències i costums que han tingut durant la vida i expliquin els canvis que s'han produït. Per exemple: *Jo, abans, em llevava molt d'hora al matí perquè anava a dormir d'hora. Ara vaig a dormir tard i em llevo tard.* Ajudar-los a formular els dos temps verbals (imperfet i present) en les comparacions. Si sorgeixen comentaris més extensos, ajudar-los a formular-los pausadament, sense canviar de llengua.

6. Hi havia... Hi ha... ●

Comentar canvis en equipaments i serveis del barri

Col·locats en cercle o formant petits grups, demanar que, ajudats pel elements de la graella, pensin en les equipaments, establiments i serveis del barri i expliquin els canvis que s'han produït. Per exemple: *Davant de casa abans hi havia un taller mecànic i ara hi ha una clínica dental.* Ajudar-los a formular les dues formes verbals. Si sorgeixen comentaris més extensos, ajudar-los a formular-los pausadament, sense canviar de llengua.

7. Els nostres pares, els nostres avis ●

Comentar canvis generacionals

Demanar que expliquin usos, condicions i costums dels pares o dels avis diferents dels actuals. Per exemple: *La meva àvia preparava cada dia el dinar a la llar de foc, tant a l'estiu com a l'hivern.* Si es considera convenient, llegir o fer llegir el text de la cançó 'El ball de la civada'.

8. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels usos i costums del passat i del present.

9. Quin dels tres?

●
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

10. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Comentar aspectes culturals diversos

11. Comentar l'activitat de grups de diables.
12. Explicar el costum del caga tió
13. Parlar de la tradició de les sardanes.

Demanar si havien vist i fet alguna d'aquestes activitats i si n'hi ha o n'hi havia en els llocs d'origen.

11. Sugerim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Comenten que han fet un viatge excel·lent, com mai no havien fet abans.
2. Trien una pel·lícula i s'expliquen que feia temps que no anaven al cinema.
3. S'expliquen si actualment caminen més o menys que fa unes anys.
4. Comenten menjars que abans els agradaven i ara no, i a la inversa.

12. Després de la sessió

●
Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 9 la 12.

11 Com passa el temps!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Referències temporals	Referir-se a moments, dies o èpoques temporals diverses.	dia, matí, tarda, nit, dilluns, dimarts, gener, febrer, primavera, tardor, avui, ahir, demà, mai, sempre, etc.	va ser... [dilluns], serà... [festa]

Prèviament: per tal de fer l'activitat *una vida amb força ritme*, cal retallar les fitxes ombrejades (jo...) i les que indiquen freqüència (*quan o cada quan?*).

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Preguntar si tenen la sensació que el temps passa molt de pressa.

2. Omplim la setmana?

Enumerar accions passades i futures dins la setmana

Comprovar si saben dir els dies de la setmana en català. Si no és el cas, demanar que els diguin tot repetint el que diu el guia. Introduir el significat de cap de setmana.

Fent una roda, demanar que diguin què van fer fa tres dies. Per exemple: *Digueu alguna cosa que va fer [dimecres] passat. Jo, dimecres passat vaig anar a la perruqueria. Continuar amb el que van fer fa dos dies i ahir. Després: Digueu alguna cosa que hàgiu fet avui. Començo jo. Avui he menjat macarrons per dinar. Continuar amb alguna cosa que pensen fer al dia següent: Què fareu demà? Jo demà sortiré a passejar amb el meu marit.*

3. Abans i després d'avui

Enumerar accions passades i futures pròximes a l'avui

Llegir les indicacions de dates pròximes a l'avui (*abans-d'ahir, ahir, avui, demà i demà passat*). Proposar que pensin en alguna acció personal o fet remarcable que hagi succeït abans-d'ahir, ahir o avui, i també que pensin en alguna acció que succeirà demà o demà passat. Demanar que les vagin dient. Per exemple: *Abans-d'ahir vaig anar a la perruqueria. Demà passat serà festa i em llevaré més tard.*

4. Molt freqüent o poc freqüent?

Ordenar unes freqüències de més a menys

Per parelles, demanar que ordenin les referències de la més freqüent a la menys freqüent. Comprovar-ho en grup. Aclarir els dubtes que es presentin.

5. Una vida amb força ritme

Comentar el realisme de la freqüència d'unes accions

Distribuir a cada assistent una fitxa d'accions (*Jo...*) i una de freqüències (*Quan o cada quan?*). Un jugador anomena un company i tot seguit llegeix la pròpia fitxa ombrejada. El company respon llegint la seva fitxa blanca. Per exemple: *Joana, jo em compro sabates...* (*Joana*): *abans d'anar a dormir*. El guia comenta: *Ho veieu normal, això de comprar-se sabates abans d'anar a dormir?* Si no ho veuen normal, fer que s'exclamin amb alguna de les expressions de la graella; per exemple: *Això no va ni amb rodes!* Continuar fins esgotar totes les lectures.

6. Què vaig fer i què faré?

Enumerar accions fetes al llarg d'un dia

Adjudicar tres accions de la graella a cada assistent excepte a un d'ells, que farà de narrador. Fer que escriguin en un full les accions que els han correspost. Demanar al narrador que expliqui amb detall (inventant-s'ho) què va fer ahir des del moment de llevar-se fins a l'última hora de la nit. Els altres jugadors estan atents i van ratllant les accions que tenen escrites a mesura que el narrador les anomena. En acabar, els jugadors que no han acabat de ratllar les accions que tenien assignades, fan preguntes al narrador a fi que les anomeni. Han de procurar no incloure el nom de l'acció a la pregunta. Per exemple (faltava 'rentar roba'): *I què fas, quan tens una pila de robar bruta?*

És convenient que en una primera edició del joc el guia sigui el narrador i doni la pauta de la narració (breu i concisa). Per exemple: *Jo ahir em vaig dutxar a les set del matí. Després vaig esmorzar amb la meva dona i me'n vaig anar a treballar. A mig matí vaig prendre un cafè...*

Després de parlar de les accions fetes ahir, convindrà parlar de les accions que es faran demà o demà passat. Ajudar-los a formular amb correcció els passats i els futurs.

7. Mireu què farem!

Descriure activitats dissenyades per al cap de setmana

Proposar que, per parelles o en grups de tres, inventin activitats que faran plegats el pròxim cap de setmana. Demanar que siguin inusuals o originals. Després fer que les expliquin al conjunt del grup. Ajudar-los a formular les propostes.

8. El calendari

Anomenar els mesos de l'any i relacionar-los amb fets personals o festes

Mostrar els noms del mesos de l'any. Preguntar quin són els llargs (de 31 dies), quins els curts (de 30 dies) i quin el més curt de tots (28 o 29 dies). Posats en cercle, anomenar correlativament els mesos i demanar que cadascú digui una cosa de cada mes (un fet, una festa, una observació climàtica, etc.). El guia comença. Per exemple (mes de gener): *Hi ha el dia dels Reis d'Orient, que fa molta il·lusió a petits i grans.*

9. Les festes de l'any a Catalunya

Recordar les festes principals catalanes i informar d'altres dates

Anomenar les festes de cada any a Catalunya, indicar molt breument què s'hi celebra i demanar als assistents que informin de les principals festes —diferents de les anomenades— que celebren al llarg de l'any.

10. Refranys i estacions

Comprendre i memoritzar refranys referits a les estacions

A partir de la graella, demanar que aparellin els vuit fragments de refranys sobre les estacions de l'any, tot dient les parelles de números que els encapçalen (7-1, 3-5, 8-2 ,6-4). Després, demanar que els diguin en veu alta i els interpretin.

11. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn d'experiències generals viscudes durant la vida.

12. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

13. Coses d'aquí, coses d'allà

Comentar aspectes culturals diversos

1. Explicar que hi ha un permís d'absència laboral pel naixement d'un fill.
2. Explicar com se celebren els aniversaris en família.
3. Comentar el dia dels difunts.

En totes tres, preguntar els usos del seu lloc d'origen.

14. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Pensen com celebraran l'aniversari de la seva filla.
2. Comenten fotos del temps que la nena era un nadó.
3. Comenten el ritme amb què utilitzen el poliesportiu.
4. Fan propostes de vacances d'estiu.

15. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 9 a la 12.

12 Guaita què va passar!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Fets del passat	Narrar fets ocorreguts en el passat.	vaig, vas, va, vam, vau van + (verb)	Quan jo era... Ara fa [vint anys]... Ja fa temps... Un dia...

Prèviament: cercar un plànol de la ciutat o del poble on viuen els participants del grup per mostrar-lo durant la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Saludar

Iniciar la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Explicar que es parlarà de coses que van succeir en el passat.

2. Què vau fer ahir?

Comentar fets del dia anterior

Convidar a pensar en el dia anterior i a dir-ne alguna cosa (sobre el que van fer, de què es van assabentar, del temps que feia, etc.) tot fent una roda. Començar explicant alguna cosa pròpia. Per exemple : *Ahir vaig tenir un dia normal. Em va impressionar conèixer la notícia d'un accident al carrer de prop de casa meva. Havia sentit sirenes , però no sabia què passava.*

3. Us ha passat mai...?

Comentar fets del passat

Posats en cercle proposar de recordar anècdotes i successos del passat, tot fent, per exemple, preguntes relacionades amb les situacions de la graella. Per exemple: *Heu tingut mai un disgust amb un amic, company o familiar? Us heu confós mai de persona, de tren, de dia? Heu tingut mai una sorpresa agradable en un concurs, una rifa, una celebració?*

4. Millorem?

Practicar maneres de parlar del passat

Proposar —en cas de incomprensió del format del passat perifràstic— un exercici de repetició de l'estructura d'aquest temps. Llegir la primera frase de la graella (*Jo vaig caure per l'escala*) i demanar que algú en digui una altra en el mateix temps i persona (*Jo vaig escriure un llibre*, per exemple). Demanar que, si és possible, la frase es correspongui amb realitats reals i viscudes. Continuar amb les frases següents, amb les altres persones verbals. Repetir l'activitat en altres sessions si hi ha dificultat d'incorporació espontània d'aquestes formes.

5. Quan, on i com vaig...?

Donar dades del passat

Demandar que cadascú respongui mentalment dues de les preguntes de la graella. Després, posats en rotllana, demanar que cadascú les respongui i comentí. Ajudar-los a dir bé les formes de passat.

6. Aleshores...

Acabar una historieta començada

Llegir un inici d'historieta i demandar que cadascú hi posi un final. Ajudar-los a dir bé les formes de passat. Comparar les continuacions proposades amb les que té el guia:

1. No en vaig comprar cap: no m'agradaven els colors.
2. Hi havia bandera vermella i no ens vam banyar!
3. El quart dia ja va fer un temps magnífic i ens hi vam quedar.
4. El vam trobar al bar del poble prenent una cervesa.
5. Vaig marxar a la feina: treball de nit.

7. El dia que vam néixer

Identificar el signe del Zodíac dels assistents

Demandar a cadascú que digui el dia que va néixer (prendre'n nota). Començar pel mateix guia; per exemple: - *Jo vaig néixer el dia [quinze] del mes de [març]*). Preguntar si saben quin és el seu signe del Zodíac. Si no coneixen aquests signes, explicar-ho de manera concisa. Mostrar els signes del Zodíac, les dates i els tipus corresponents. Descriure els símbols que els representen. Demandar que cada assistent identifiqui el seu signe, l'anomeni i indiqui de quin tipus és (foc, terra, aire, aigua).

8. Quin temperament, el nostre!

Descriure's

Preguntar al conjunt del grup si creuen que el signe de cadascú determina el seu caràcter i temperament. Demandar que cadascú digui algun tret del seu caràcter; poden ajudar-se de les mostres de la graella 'Maneres de ser'. Per exemple: *Jo soc molt emotiva i bastant distreta*.

Mostrar la llista de coses que ens mouen o ens poden moure a la vida ('Què ens mou?'). Demandar que cadascú en reconegui tres que consideri que es pot adjudicar. Demandar que les recordin.

9. Estem d'acord amb el nostre signe?

Comparar-nos amb el que diu el nostre signe

Demandar que aixequin la mà els que són del signe de foc: Àries, Lleó, Sagitari. Després els de terra: Taure, Verge, Capricorn. Després el d'aire: Bessons, Balança, Aquari. Finalment els d'aigua: Cranc, Escorpió i Peixos.

Fer grups amb els que són del mateix tipus i proposar que comprovin si tots els de cada grup han triat les mateixes coses que els mouen. Llegir un parell de vegades els signes agrupats per tipus i els factors d'interès que se'ls atribueix. Preguntar quants encerts hi ha hagut i comentar la valoració que fan de les coincidències o les dissemblances.

10. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de fets ocorreguts en el passat dels assistents.

11. Quin dels tres?

●
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demandar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

12. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Comentar aspectes culturals diversos

1. Molts noms de carrer fan referència a personatges i fets històrics.
2. Catalunya té museus que rememoren usos, costums i indústries del passat.
3. A les poblacions catalanes hi ha monuments i plaques commemoratives del passat.

Facilitar comentaris sobre semblança o contrast d'aquests fets amb els dels llocs d'origen.

13. Suggerim diàlegs

•

Crear diàlegs breus contextualitzats

4. Comenten la catàstrofe de l'incendi.
5. El noi explica com va guanyar els trofeus.
6. L'avi pensa en el temps de la seva infantesa.
7. L'avi comenta al net les fotos de l'àlbum de família.

14. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de l'11 a la 14.

13 El meu barri

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Serveis del barri	Explicar la facilitat o dificultat d'obtenir serveis al barri.	lluny, a prop, a tocar, cansaladeria, forn de pa, pastisseria, etc.	Em resulta més (adjectiu)... Ho tinc lluny. Hi ha. No hi ha...

Prèviament: cercar un plànol de la ciutat o del poble on viuen els participants del grup per mostrar-lo durant la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Iniciar la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Explicar que es parlarà del barri o del poble on viuen.

2. Situem el nostre barri

Comentar la situació dels nostres barris al plànol de la població

Mostrar el plànol de la ciutat o del poble i demanar que cadascú indiqui en quina zona del plànol viu. Ajudar-los a fer indicacions de posició geogràfica: *al nord, al sud, a l'est, a l'oest, al centre, als afores, etc.* Si ho saben, demanar que anomenin els barris o les zones que apareixen al plànol.

3. Parlem del barri

Descriure succintament el propi barri o poble

Convidar el presents que expliquin de manera concisa com és el seu barri o poble. Poden guiar-se amb les preguntes de la graella. Per exemple: *El meu poble no és gaire gran. Té un miler d'habitants. No tenim comunicació en tren, només en autobús.* Si no surten espontàniament les explicacions, fer preguntes directes. Per exemple: *-Hi ha moltes o poques botigues? Quin tipus de botigues hi ha? Hi ha algun espai, monument, edifici o plaça destacat o singular?*

4. Parlem del carrer

Comentar aspectes físics del propi carrer

Demanar que diguin el nom del carrer on viuen i si és lluny o a prop del punt on són. Triar preguntes de la graella i fer-les als presents de manera individual tot afavorint comentaris espontanis dels companys i ajudant-los a expressar-se, si cal. Fer atenció a mots com *estret, ample, llarg, curt, baixada, pujada, pla, cruïlla, vorera, cantonada, xamfrà, fanal, etc.* Introduir-los, si cal. Assegurar que usen bé les expressions per dir el nombre d'elements existents al carrer i per indicar la magnitud d'un aspecte, que són a la graella.

5. Parlem del veïnat de l'escala *

Comentar les relacions amb els veïns

Proposar de parlar dels veïns de l'escala de cadascú a partir de les preguntes de la graella. Si s'escau, allargar la conversa comentant, per exemple, el temps que fa que els veïns hi resideixen, alguns problemes o qüestions que hagin estat tema de conversa o debat, la diversitat de procedències, el nombre de pisos de lloguer, incidències causades per la proximitat, curiositats pel que fa a temperament, aficions o manies de persones...

*Si no viuen en edificis de propietat vertical, adequar les preguntes al veïnatge horitzontal.

6. Estem ben servits?

Descriure i opinar sobre els serveis del barri

Demanar que, per parelles o grups de tres, recorrin primerament la llista de la graella i s'expliquin de quins dels comerços o serveis disposen al barri i quins no hi són presents. Després, en rotllana, cada grup anomena els serveis o comerços de què estan mancats i que seria bo que hi fossin.

7. Mireu quina botiga!

Descriure botigues de proximitat

Demanar que pensin en les botigues de proximitat i facin comentaris sobre alguna d'elles descrivint-ne aspectes curiosos com ara un rètol original, un aparador cridaner, uns productes nous, un tarannà interessant... Per exemple: *Una botiga de fruites i verdures del meu barri té una taula de convidats. Quan algú compra per un preu superior a cinc euros, el conviden a seure-hi i tastar una fruita triada entre les més usuals: una poma, un plàtan, un préssec...* Preguntar també quina botiga del barri els agrada més i per què.

8. Nom de carrers i números de les cases

Comentar noms de carrers

Preguntar com es diu el carrer on viuen i si tenen notícia del motiu pel qual s'anomena així. Demanar si recorden noms originals. Per exemple: *carrer dels Petons (Barcelona), baixada de la Glòria (Barcelona), carrer de Mitja galta (Mataró), carrer de l'Amargura (Reus), carrer de la Sort (la Seu d'Urgell)...*

Demanar que expliquin com es distribueixen els números de les cases als carrers on viuen (parells i senars, seqüència creixent a la dreta o a l'esquerra).

9. Llegim

Llegir i comentar el text d'una cançó

Llegir o demanar que llegeixin per estrofes "El meu carrer" de Joan Manuel Serrat i que en comentin les impressions que els ha causat. Per exemple: *Parla d'un temps bastant llunyà. Presenta un ambient de pobresa i penúria econòmica, etc.*

10. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

Donar a conèixer tradicions catalanes

8. Mostrar la tradició dels mercats municipals i la seva regeneració i preguntar si n'hi ha en altres llocs
9. Explicar que els carrers del país tenen noms històrics i preguntar si passa el mateix a altres llocs
10. Explicar que als barris hi ha associacions de veïns per resoldre els problemes del barri.

12. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Ell pregunta si ell és nou al barri.
2. Ella explica on troba dificultats per circular.
3. Comenten el poc civisme de l'amo.
4. L'avi pensa en el parc i com en té cura la gent.

13. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 13 a la 16.

14 Quina animalada!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Experiències amb animals	Explicar aficions, anècdotes o comportaments relacionats amb animals.	gos, gat, cavall, ocell, mosquits, formigues, cavall, puces, polls, etc.	Convé... S'ha de...

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Iniciar la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Explicar que es parlarà dels animals, tant dels domèstics com dels salvatges, o dels que són font d'alimentació.

2. Envoltats d'animals

Enumerar animals coneguts de l'entorn quotidià

Recordar que estem envoltats d'animals en la nostra vida de cada dia. Posar alguns exemples. Proposar-los de fer una bona llista d'animals que són a prop nostre (*). El guia els va escrivint en un paper per llegir-los tot seguit al final.

(*) Propostes: colom, gavina, gos, gat, cavall, pardal, serp, canari, lloro, hámster, tortuga, peix, mosquit, aranya, formiga, escarabat, cuc, mosca, puça, porc senglar, etc.

3. Com ens sentim si som molt a prop de....?

Exterioritzar sensacions en contactes amb animals

Demandar quin sentiment desperten els animals que es descriuen. Per exemple: *Davant de qualsevol animal reaccionem d'alguna manera. Ho expliquem? Quins sentiments o quines reaccions ens despertaria el contacte amb aquests animals?* Afavorir que sorgeixin comentaris diversos i ajudar-los a expressar-los bé.

4. Maneres de dir

Comprendre expressions genuïnes

Llegir d'una en una les expressions, preguntar si en saben el significat; si no, explicar-lo. Demanar com diuen coses semblants en la seva llengua.

Caminar a pas de tortuga	caminar molt lentament
Tenir pardals al cap	ser un idealista, fantasiós, inconsistent
Pujar a algú la mosca al nas	perdre la paciència, irritar-se
Matar el cuc	menjar o beure una mica per fer passar la gana
Més llest que una guilla	ser molt espavilat, competent
Ser una mala bèstia	ser persona mancada de bondat
Ser un ruc	ser ignorant
Ser un rata	ser avar
Fer el papallona	ser inconstant, adulator.
Ésser un peix gros	ser persona d'un gran poder polític, econòmic, social
Ser un llop amb pell de xai	aparentar la bondat que no es té
Color de gos com fuig	color indefinit, fosc, brut

5. Sabeu quina em va passar?

Narrar anècdotes o incidències amb animals

Demanar que recordin anècdotes o incidències referides als animals. Per exemple: *Us ha passat mai alguna cosa curiosa, dolorosa, interessant o sorprenent amb algun animal? Ens l'expliqueu?* Fer observar els casos que hi ha a continuació. Ser els primers a comentar-ne una. Per exemple: *A mi em va mossegar un gos quan passava per un carrer d'un poble: va sortir esperitat d'un magatzem i em va anar directe a la cama.*

6. Ho fan bé, els que passegen gossos?

Valorar el civisme dels propietaris de gossos

Proposar que facin de jutges del que passa al carrer amb la passejada de gossos. Per exemple: *Podríem respondre les preguntes següents i posar una nota entre tots sobre el comportament dels amos de gossos. Som-hi? Ajudar, si cal, a expressar-se.*

7. Què hem de fer amb ells?

Comentar obligacions respecte dels animals de companyia

Demanar que expliquin les obligacions que es contrauen en tenir animals de companyia. Per exemple: *Tots som una mica experts en animals de companyia, oi? Vosaltres, amb quins animals creieu que s'han de complir aquests deures i amb quins no?*

8. Animals al nostre servei

Comentar els profits que traiem del tracte amb animals

Presentar la definició d'animal domèstic. Per exemple: *Mireu que diu el diccionari, dels animals domèstics: "Animal que viu al costat de l'home, el qual en té cura per treure'n algun profit". Mirem quin profit en traiem?* En grups petits reben la graella i assignen a cada animal el tipus de profit o profits que consideren que se'n treu. Després ho posen en comú i milloren entre tots la llista de profits. Explicar què vol dir 'font de materials' (se'n treuen pells, plomes, ossos, etc. per a alguna indústria).

9. Un acudit d'animals

Escoltar un acudit, recordar-lo i explicar-lo

Demandar que escoltin l'acudit. Després demandar a algú que el repeteixi, per ajudar-los a memoritzar-lo. Finalment demandar que l'expliquin a casa seva i a la sessió següent comentin com els ha anat.

Això és un gat que va pel bosc i es troba amb un gos i li pregunta: —I tu, qui ets? —Un gos llop. —Com pot ser això? —La meva mare era una gossa i el meu pare, un llop. —Ah! És clar! Adeu, amic.

El gat continua caminant pel bosc i més endavant es troba amb un altre animal i li diu: —I tu, qui ets? —Soc un conill porcí. —Per què? —Perquè la mare és una conilla i el pare un porc. —Ah! Ja ho entenc... Que vagi bé. Adeu.

Al cap d'una estona de continuar caminant es troba amb un animal molt gros. —Hola. Tu qui ets? —Un os formiguer. —Au! Va! Aquesta sí que no me l'empasso!

10. On els posem?

Proposar estatges propis per als animals

Proposar-los de fer una pràctica de vocabulari relacionat amb els animals: els llocs on viuen. Per exemple: *Entre tots, donem casa als animals. Quins animals posaríeu en cada lloc?*

11. Llegim

Llegir textos senzills per tornar-los a llegir posteriorment

Llegir diverses vegades el text. Demandar que el llegeixin, si és el cas. Suggestir de llegir-lo una altra vegada en la pròxima sessió.

12. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels animals.

13. Quin dels tres?

●
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

14. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Donar a conèixer tradicions catalanes

1. Comentar el costum estès de tenir gos o gat a casa. Esbrinar què fan en altres contrades.
2. Comentar la llegenda de Sant Jordi, de lluita amb un drac. Preguntar si en coneixen d'altres.
3. Mostrar com l'alimentació porcina és força freqüent a Catalunya. Preguntar si succeeix el mateix en altres llocs.

15. Sugerim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

1. L'excursionista s'interessa per la vida del pastor.
2. Una dona comenta els avantatges i els inconvenients de tenir un gos a casa.
3. Comenten si volen la carn poc o molt feta.
4. Comenten com els va la pesca.

16. Després de la sessió

●
Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 13 a la 16.

15 Com un jardí

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Cura de plantes	Explicar maneres de tractar plantes i flors.	testos, torretes, podar, sembrar, regar, geranis, roses...	És molt important... Cal...

Prèviament: recollir les imatges de fruites i verdures per poder usar-les en comentar els costums dels assistents.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Iniciar la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Explicar que es parlarà de les plantes, les flors, els arbres, els boscos...

2. Els vegetals

Introduir el tema de la sessió

Llegir en veu alta les endevinalles i preguntar a què es refereixen.

Solucions: 1: la margarida; 2: les arrels; 3: l'oli

3. Les plantes ens acompanyen

Enumerar plantes que formen part de l'entorn quotidià

Indicar que els vegetals formen part de la nostra vida. Proposar als assistents que diguin noms de les plantes, flors o arbres que tenen a casa o a prop (*). Escriure'ls en un full, llegir-los al final i constatar la varietat i el gran nombre de vegetals amb què convivim. Si algú diu el nom d'un vegetal i la resta el desconeix, procurar que el descrigui o en digui alguna característica. Si no s'aclareix, demanar que portin la solució a la propera sessió.

(*) **Possibles respostes:** gerani, buguenvil·lea, orquídia, begònia, roser, taronger, margarida, julivert, alfàbrega, ciclamen, cactus, crisantem, pi, bonsai, etc.

4. Què en sabem, d'aquests arbres?

Comentar coneixements d'arbres

Demaneu que recordin contactes i vivències amb arbres i boscos i n'expliquin les experiències. Per exemple: *M'agrada veure pollancre a la vora d'un riu, en filera*. Resseguiu la llista, trieu els més coneguts i afegiu altres noms i comentaris, si cal.

5. Les nostres fruites i verdures

Comentar gustos i preferències en fruites i verdures

Si es disposa d'imatges de fruites i verdures, demanar que comentin quines els agraden més i quines troben més importants per consumir.

6. Quines plantes tinc a casa?

Descriure els beneficis de les plantes ornamentals

Preguntar quines plantes tenen a casa, quines tenen a l'interior o a l'exterior de la casa, per què les tenen i quina sensació els produeix tenir-les. Demanar que diguin quina els agrada més i perquè (color, forma, durada, olor, mida).

7. Celebrar-ho amb flors

Comentar esdeveniments amb flors

Comentar que les flors són presents en moments importants de la vida i en celebracions. Demanar que recordin alguns moments d'aquests i els expliquin. Per exemple: *Quan va néixer el meu fill, em van portar cinc rams de flors a la clínica. Eren del marit, dels germans, dels amics, dels companys de feina...* Ajudar-se, si cal, de la llista de moments que s'indiquen.

8. On les posaré? Com les tractaré

Exposar com tractar les plantes a casa

A partir de la llista oberta de vegetals que es presenta, preguntar si són experts en el tractament de plantes i flors a casa. Demanar a les persones que ho siguin que comentin, d'alguna, en quin contenidor convé posar-la (en un test/torreta, gerro, a terra, en una safata, jardinera...) en quin espai cal col·locar-la (dins o fora, a l'ombra o al sol, amb corrent d'aire o sense...) i quina cura se n'ha de tenir (adob, regatge, poda, humitat, temperatura...). Ajudar-los a expressar-se i animar a fer preguntes. Per exemple: *Les orquídies poden ser a l'interior, però volen llum i no gaire sol. Cal regar-les amb aigua poc mineralitzada. Com més calor faci, més cal regar-les. Els convé un ambient humit.*

9. Plantes per viure

Comentar per a què utilitzem molts vegetals

A partir de la llista proposada, demanar que comentin quina planta, flor o arbre farien servir en cada circumstància. Per exemple (per tenir sort): *Per Nadal acostumo a comprar i regalar vesc, que a Catalunya és la planta de la sort.*

10. Les flors m'enamoren

Explicar un fet destacat relacionat amb les flors

Demanar que expliquin en quina ocasió els han regalat flors o plantes, i en quina ocasió ells n'han regalat. També poden explicar una anècdota o fet on hagi intervingut una planta.

11. Sobreviure?

Comentar les accions dels insecticides en les plantes

Proposar la lectura en veu alta dels dos versos de Joana Raspall i el comentari sobre les roselles. Després, preguntar si saben d'altres plantes o flors que hagin desaparegut pels insecticides o pels canvis que acompanyen el progrés.

12. Dites i plantes

Comprendre i comentar frases fetes sobre vegetals

Fer llegir les frases fetes i comentar si les han sentit a dir. Preguntar si en saben que anomenin vegetals com ara la col, els naps, el bròquil, la pastanaga, el tomàquet, la carabassa, les figues, els préssecs... Preguntar si en saben d'expressades en altres idiomes i demanar que les tradueixin i expliquin. Per exemple (castellà): *'Pedir peras al olmo' vol dir exigir a algú una cosa de què no és capaç.*

13. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn d'experiències sobre plantes, flors i arbres.

14. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

15. Coses d'aquí, coses d'allà

Donar a conèixer tradicions catalanes

1. Explicar que és el dia de l'estimació interpersonal i preguntar quin és el dia equivalent en altres punts.
2. Explicat el costum de deixar flors als nínxols dels familiars difunts i preguntar si es fa el mateix a altres llocs.
3. Explicar la tradició dels mercats ambulants de fruites i verdures dels agricultors pròxims.

16. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. La dona comenta què s'ha de fer en un hort.
2. La dona explica de què té confitures fetes.
3. Explica per a qui ha comprat cada rosa.
4. Un d'ells explica què hi pensa recollir quan hi passin.

17. Deures per a la setmana que ve

Proposar un recull de material

Proposar al presents que recullin pètals de flors i els portin a la sessió següent, embolicats en paper. Faran un exercici d'identificació.

18. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 13 a la 16.

16 La natura és vida

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Contacte amb la natura	Explicar experiències relacionades amb la natura.	platja, muntanya, camins, boscos, bolets, pluja, neu, vent, boira, etc.	Si us agrada (verb) us aconsello de... Ens agrada perquè...

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Iniciar la sessió i recordar la sessió anterior

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Demanar els pètals de flors que hagin portat, posar-los en un mocador i barrejar-los. Cada assistent fica la mà, n'agafa un i diu dir el nom de la flor a què pertany (si no l'encerta, els companys l'ajuden).

2. Acollit per la natura

Introduir el tema de la sessió

Indicar que el tema central serà la natura. Preguntar si els agrada anar d'excursió o fer sortides a la natura: *Per què busquem sortir de casa i de llocs molt poblats?* Suggestir, si no apareixen, motius comuns com ara sortir de l'asfalt, estar en contacte amb la terra, respirar aire net, tenir menys contaminació, fugir d'aglomeracions, experimentar el silenci, comunicar-se amb la família, etc.

3. La natura, casa gran, casa de tots

Comentar contactes amb la natura

Fer algunes o totes les preguntes de l'apartat *En parlem?* al conjunt del grup per tal que diguin si han experimentat el contacte amb els fenòmens o els indrets que s'anomenen. Explicar què signifiquen els termes sobre la natura que apareixen, en cas que no els coneguin.

4. Com ens hi sentiríem?

Exterioritzar sensacions en contactes especials amb la natura

Demandar quina o quines sensacions els produiria ser protagonista de les situacions plantejades (triar-ne de la llista). Preguntar en quines d'aquestes situacions s'hi estarien molt bé i en quines altres s'hi sentirien molt malament.

5. Què ens agrada fer-hi?

Exposar què ens agrada fer a la natura

Donar a llegir la llista d'activitats per fer a la natura. Demandar que cadascú expliqui què li agrada fer quan surt fora dels centres habitats i per què se sent millor en aquests espais. Exemple: *A mi m'agrada passejar pel bosc perquè entro en un món del tot natural.* Demandar si hi ha coincidències i constatar-les. Facilitar comentaris a l'entorn d'experiències de contacte amb a natura, si s'escau.

6. Espais amb natura viva

Recomanar d'anar a un espai natural pròxim

Demandar que indiquin com es fa present la natura enmig dels pobles i de les ciutats (parcs, arbres als passeigs, jardins, testos als balcons...) Demandar que cadascú pensi en un indret proper que estigui enjardinat o amb arbratge i el recomani per fer-hi alguna activitat. Per exemple: *Si us agrada jugar a la petanca us aconsello que aneu al parc de Can Mallo. És un espai tranquil i fresc, amb molta ombra.*

7. Sabeu quina em va passar?

Explicar experiències d'una sortida d'esbarjo

Demandar que recordin i exposin anècdotes o incidències referides a una sortida a la natura (platja, neu, muntanya, etc.). Per exemple: *Us ha passat mai alguna cosa curiosa, dolorosa o sorprenent referida a una sortida per lleure? Ens l'expliqueu?* Explicar-ne una per estimular. Proposar que s'ajudin de les propostes de la graella.

8. Respectem el nostre entorn?

Valorar el civisme amb la natura

Proposar que comentin en quines condicions troben els espais quan surten (nets, bruts, acollidors, malmesos, cremats...). Preguntar si han fet mai cap acció per millorar l'entorn. Per exemple: *He ajudat a plantar arbres en un bosc cremat, he ajudat a netejar de deixalles una platja o un bosc...*

9. Quina meravella!

Narrar un viatge o sortida a un lloc especial de la natura

Proposar que expliquin i valorin un desplaçament (cap de setmana, vacances) que hagin fet per gaudir d'un fenomen de la natura (proper o llunyà) digne de ser vist. Per exemple: *Vaig fer un viatge als Alps per gaudir de la neu. Va ser extraordinari perquè*

10. Llegim

Promoure la fluïdesa en la parla

Llegir un dels dos fragments de poema i explicar els sentits que no es captin. Demanar de llegir-lo plegats, seguint el ritme dels versos.

11. En parlem?

Conversar

Si no s'ha fet l'activitat 3, fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de la natura.

12. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

13. Coses d'aquí, coses d'allà

Donar a conèixer tradicions catalanes

1. A Catalunya hi ha molta afició a sortir el cap de setmana a la muntanya i són populars els centres excursionistes.
2. Catalunya té zones naturals molt diversificades.
3. Hi ha punts importants que faciliten l'observació de l'univers.

14. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. S'expliquen què els agrada més, la platja, la muntanya o el camp.
2. S'expliquen quins bolets coneixen.
3. Comenten la magnificència del panorama.
4. Experimenten que no tenen vertigen.

15. L'acudit

Practicar català fora de la sessió

Explicar-lo, proposar que l'expliquin a algú del seu entorn i demanar que el proper dia comentin l'experiència.

16. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 13 a la 16.

17 L'hort, la granja i el rebost

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Aliments	Comentar els aliments que són bons o nocius per a la salut.	poma (fruites), tomàquet (hortalisses), formatge (làctics), pernil (embotits), be (carns), etc.	És bo menjar-ne cada... Amb mesura. Porta molt [de sucre] Va bé per a... [la pell]

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Saludar

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Explicar que es parlarà dels aliments que tenim al rebost o al frigorífic. Preguntar si mai han tingut cura d'un hort o d'uns animals de granja domèstica (conills, gallines, oques...). Si sorgeixen comentaris, ajudar-los a expressar-se.

2. En començar el dia

Introduir el tema de la sessió

Preguntar què han menjat avui per esmorzar. Anomenar productes i descobrir quin és l'aliment més consumit entre tots els assistents al matí (fruita, llet, entrepà, pastes, te, cafè, sucs, fruits secs, melmelada...). Demanar si creuen que és un àpat potent o fluix i per què.

3. Què ens aconselleu?

Valorar intensitats de consum diferents

A partir del quadre de grups d'aliments, demanar que aconsellin sobre la freqüència en el consum. Per exemple: *M'aconselleu que mengi carn cada dia? Cal menjar sovint llegums com ara cigrons, mongetes, llenties...?*

4. Un rebost ben assortit

Opinar sobre la procedència i el valor dels aliments

Fer preguntes sobre costums i criteris en la compra d'aliments. Per exemple: *Aprofiteu les ofertes dels supermercats? Us estimeu més les botigues del barri que les grans superfícies? Teniu ocasió de collir les verdures que mengeu? Sabeu què és un hort urbà? Doneu importància al lloc de procedència del que mengeu? Quin aliment no falta mai a la vostra nevera?*

5. Hàbits i costums a l' hora de menjar

•
Conversar

Demaneu que comentin les afirmacions següents sobre els costums a l' hora de menjar: si hi estan d'acord, si ho fan, si hi afegirien alguna consideració més...

6. Sí? No? Per què?

•
Argumentar a favor o en contra de certes afirmacions

Reflexionar per parelles sobre la certesa de les afirmacions del manual i després exposar al grup la reflexió que se n'ha fet.

7. Ara i abans

•
Descriure maneres de conservar els aliments

A partir de la llista de mètodes de conservació, preguntar si n'han presenciat o practicat algun i on i com va ser. Després, plantejar la situació següent: *Imagineu que sou cinc amics que voleu fer un viatge a Amèrica en una embarcació particular. El viatge durarà un mes i l'embarcació només disposa d'un frigorífic de mides estàndards. Us correspon proposar aliments per a la travessa. Penseu quins us emportaríeu i en quines condicions. Ho decideixen en petits grups i expliquen les propostes al conjunt. Ajudar, si cal, a formular les propostes.*

8. Dietes. Planificant menjars

•
Explicar experiències sobre dietes

Preguntar si han fet mai una dieta, per necessitat o per aprimar-se, o si han seguit la d'algun familiar. Fer preguntes sobre aquesta qüestió: *Com els ha anat? Ha donat resultat esperat? Quina experiència n'han tret?*

9. Hi ha menjars dins de les frases!

•
Comprendre frases fetes diverses

Mostrar el quadre de les frases fetes que contenen el nom d'aliments. Proposar que uneixen amb una ratlla la frase i el seu significat. Després cadascú llegeix al grup una de les frases i el seu significat. Entre tots, acordar si està ben resolt.

Solucions: 1-h / 2-l / 3-f / 4-k / 5-a / 6-c / 7-j / 8-b / 9-g / 10-d / 11-e / 12-i

10. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de les il·lusions, els somnis, les utopies, etc.

11. Quin dels tres?

●
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

12. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Donar a conèixer tradicions catalanes

1. Recordar que les hortalisses, fruites i verdures formen part essencial de la dieta mediterrània.
2. Indicar que hi ha mercats ambulants en la majoria de municipis catalans.
3. Mostrar com els àpats domèstics són actes de cohesió familiar.

Preguntar si hi ha costums semblants als seus lloc d'origen.

13. Sugerim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

1. El comprador demana al venedor detalls sobre els productes.
2. Expliquen què han sembrat i com els va el conreu.
3. La dona explica al nen què sortirà de l'hort.
4. Home i dona comenten els productes que estan fent servir.

14. Després de la sessió

●
Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 17 a la 20.

18 Què fem per dinar?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Àpats	Explicar receptes de cuina.	Bullir, fregir, tallar, rostir, trinxar, olla, paella, pot, aixeta, etc.	Primerament... Després... S'ha de... Cal vigilar que...

Prèviament: Llegir la guia i preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Saludar i recordar l'activitat pendent de la sessió anterior

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Preguntar si saben el significat de l'expressió *amagar l'ou*. Explicar el significat.

2. Parlem de cuines i menjadors

Introduir el tema de la sessió

Explicar l'acudit. Demanar si algú en coneix cap de referit al menjar. Fer preguntes introductòries sobre el menjar. Per exemple: *Us agrada cuinar? Qui cuina a casa vostra? Quants àpats feu al dia? Quin és l'àpat més fort del dia?*, etc.

3. La cuina, el meu laboratori

Reconèixer vocabulari sobre la cuina i els estris

Demanar que llegeixin mentalment la llista de mobiliari i d'estris de cuina i preguntin pels que no identifiquen. Proposar que responguin els dubtes els mateixos companys. Demanar que assenyalin amb un punt quines coses de la llista tenen a la cuina. Després, cadascú anomenarà quatre o cinc elements. Exemple: *A la meua cuina hi ha/tinc ...*

Variante: anomenar elements de la llista —els que presumiblement siguin menys comuns a les cuines— i preguntar qui en té.

4. Què s'ha de fer?

Relacionar estris de cuina amb accions

Preguntar per a què serveixen els estris següents: paella, cullerot, olla, cassola, microones, pot, picadora, ganivet, bol, tirabuixó, agafadors, estalvis, corró). Per exemple: - *Una paella serveix per fregir*. Suggestir que s'ajudin de la llista d'accions. Explicar els termes desconeguts.

5. Preparem un dinar

Explicar diferents procediments culinaris

Plantejar el supòsit següent. *Sou una colla d'amics que voleu fer un àpat al camp. Us heu de distribuir per parelles la preparació de quatre plats: coca de recapte, pa amb tomàquet, allioli i crema catalana.* Demanar que seleccionin amb un senyal els elements que necessiten per a cada plat i les accions que hauran de dur a terme. Finalment, caldrà que expliquin al grup com s'han elaborat els plats.

6. Jo tinc una recepta

Explicar una recepta senzilla

Indicar que tothom pot presumir de saber fer una bona recepta que agrada a tothom. Demanar que l'expliquin seguint l'ordre que es proposa. Ajudar-los a expressar-se.

7. Històries de cuines i menjadors

Explicar una experiència personal

Preguntar si s'han trobat amb alguna experiència no reeixida a la cuina o si han organitzat un dinar i no va sortir com s'esperava. Preguntar si han anat mai convidats a una celebració (de família, de feina, d'amics...) i com els va anar.

8. Llegim

Practicar la fluïdesa oral

Presentar l'escriptor Miquel Marí i Pol i anomenar l'obra *Bon profit!* amb versos sobre els aliments. Llegir el poema *Ous ferrats* i demanar de llegir-lo tots plegats.

9. L'endevineu?

Plantejar endevinalles

Llegir les endevinalles següents, preguntar si saben a què es refereixen i si en coneixen d'altres, sobre aliments.

Solucions: 1. La pastanaga; 2. Les cireres; 3. El cafè

10. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de les rutines del menjar quotidià.

11. Quins dels tres?

●
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

12. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Donar a conèixer tradicions catalanes

Resseguir les diades festives catalanes, anomenar les menges típiques d'aquests dies i preguntar pels costums dels seus llocs d'origen pel que fa a postres i menges típiques de diades especials.

13. Sugerim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

4. Planifiquen el sopar del dia de l'aniversari de la filla de quinze anys.
5. Ella pregunta què hi ha per dinar i ell ho explica.
6. La persona dreta convida l'asegada a prendre alguna cosa.
7. La mare vol que el fill mengi un plat que no li agrada gaire.

14. Després de la sessió

●
Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es considera rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 17 a la 20.

19 De cap a peus

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Parts del cos	Identificar parts externes del cos i les principals internes.	Cap, coll, clatell, colze, peus, etc.; fetge, estómac, ventre, cor, etc.	cap calent, calb; boca grossa, petita; dits gruixuts, prims, etc.

Prèviament: triar fotos de grups de persones, quietes o en acció, que continguin tipologies diverses per edat, complexió, estil, actitud, etc. Fer-ne còpies per distribuir-les.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Saludar

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Demanar que anomenin en català unes parts del cos assenyalades prèviament: el clatell, la galta, l'espatlla, el canell... Indicar que es parlarà del cos.

2. El cos a la vista

Introduir el tema de la sessió

Proposar que, un per un, diguin una part externa del cos i l'assenyalin. Si cal, fer els comentaris adients.

3. Trossets de cos

Reconèixer vocabulari sobre parts externes del cos

Com que se suposa que hauran sortit les parts més conegudes, proposar que assenyalin les que el guia va dient (i que no hagin sortit): genoll, ungles, celles, melic/llobrígol, canell, clatell, turmell, parpelles, malucs, galta, pit, esquena, aixella, colze, espatlla, panxell.

4. Toca, toca!

Comprendre gestos del cos

Un cop posats en rotllana i ben asseguts, explicar que caldrà acomplir de manera ràpida les ordres que es vagin donant. Llegir una per una les ordres (sense gesticular) i comprovar que la realització és correcta. Ajudar-los a comprendre quan calgui. Comentar expressivament les incidències i els embolics que possiblement apareguin. Si es veu factible, suggerir que algú del grup inventi ordres perquè els altres les duguin a terme.

5. Diguem-ho amb el gest

Comunicar-se amb el gest

Posats també en rotllana, demanar que exterioritzin les expressions següents mitjançant gestos i que expliquin com les han representat. Preguntar si coneixen altres expressions corporals d'intencions comunicatives i demanar que les expliquin.

6. Movem l'esquelet?

Associar parts del cos a una activitat

Anomenar activitats que ajuden a estar en forma, com ara caminar, curses, bicicleta, natació, gimnàstica, etc. Demanar que expliquin quines parts bàsiques del cos intervenen en fer cada activitat i quins beneficis aporta a la salut. Exemple: *Quan fem bicicleta el que més es treballa són els músculs de les cames i les cuixes. Si no es fa amb esforços exagerats, és un bon exercici per mantenir el pes ideal.* Ajudar-los a expressar-se

7. Sabeu de qui parlo?

Descriure l'aspecte físic d'un cos

Fer grups de tres o quatre. Donar còpia de la mateixa foto de grup a cadascú. Un d'ells pensa en una persona de la foto i els companys han de descobrir qui és fent-li preguntes tancades relacionades amb el cos i l'aspecte personal. Per exemple: *És la noia rossa i bastant alta que porta faldilla i sabates de tacó?*

8. Quants consells del cos!

Comentar els efectes d'anuncis sobre el cos

Llegir o fer llegir els enunciats dels anuncis següents i demanar que comentin si textos com aquests apareixen gaire a la televisió, a les farmàcies, als anuncis del carrer... I encetar una conversa a l'entorn de la influència d'aquests missatges en nosaltres i en les persones del nostre entorn. Per exemple: *Tinc una veïna que comenta sovint amb la meva mare les coses que es fa amb els cabells i els tractaments amb pomades que s'aplica per tot el cos. No para de donar-li consells.*

9. Llegir

Practicar la fluïdesa oral

Llegir el text de la cançó popular recollida per Joan Amades i demanar que el vagin llegint els assistents diverses vegades, per estrofes.

10. Mites i curiositats

Opinar i argumentar sobre temes relacionats amb el cos

Demandar que, per parelles, donin una resposta creïble o divertida a les preguntes del manual i després les comentin, i les comparin amb les següents.

- *Els ordinadors i la vista.* El director mèdic de la corporació oftalmològica Vissum i catedràtic d'Oftalmologia, Jorge Alió assegura que, de fet, "si en alguna cosa ajuden els ordinadors, és a estimular més la visió".
- *Els dits arrugats.* Les arrugues es deuen bàsicament a la constricció dels vasos sanguinis que hi ha sota la pell. La finalitat és millorar la manipulació dels objectes humits.
- *Els badalls.* Sembla que el badall és el mitjà que té el cos per aconseguir més oxigen per al cervell. El badall és una forma de solidaritzar-se amb les persones que experimenten una sensació com ara l'estrès, l'ansietat, l'avorriment o la fatiga.
- *Ús del cervell.* S'ha demostrat que utilitzem tot el cervell, però no totes les parts al mateix temps ni de la mateixa manera. Depèn de l'activitat que estiguem realitzant.

11. En parlem?

Conversar

Encetar la conversa en grup reduït, tot llegint i comentant les qüestions que es proposen.

[Nom dels dits de la mà: menovell, anular, del mig, índex, polze]

12. Quin dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demandar quina és la bona. I així successivament. Fer-los llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-ho.

13. Coses d'aquí, coses d'allà

Practicar lèxic i frases habituals

De la primera imatge, indicar que Catalunya és terra d'escultors famosos (*). De la segona, que tenim, com en altres contrades, desviacions per anorèxia i per obesitat. De la tercera, que hi ha consciència de supressió de barreres per als discapacitats físics.

(*) Josep Llimona, Enric Clarasó, Miquel Blay, Josep Clarà, Frederic Marès, etc.

14. Sugerim diàlegs

•

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Cal imaginar què pot demanar la clienta a la perruquera i què pot respondre.
2. El mateix, del client i el barber.
3. Què deuen dir per explicar el motiu dels exercicis de musculació.
4. Què deuen dir sobre l'alimentació sana i insana.

15. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es considera rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 17 a la 20.

20 Què et fa mal?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Afectacions de salut	Anomenar les principals afectacions de salut i els remeis més usuals.	Refredat, grip, mal de cap, mal de coll, mal de panxa, dolor, picor, etc.	[la camamilla] va bé per..., em fa mal [el genoll], tinc mal de [coll]

Prèviament: seleccionar una tira còmica que no superi les sis vinyetes i que tingui un final sorprenent o inesperat. Fer-ne còpies i retallar-les per distribuir-les entre els assistents, agrupats de tres en tres. Per exemple: el bruixot Ot de Cavall Fort, una tira de Mafalda, altres tires de Quino, etc.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Saludar

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Demanar si recorden afectacions de salut que han tingut durant la vida i si en poden explicar alguna. Proposar-ne una. Per exemple: *Jo, de petita, vaig agafar el xarampió i vaig faltar a escola més d'un mes.*

2. Pren-ne! Ja veuràs: va la mar de bé!

Introduir el tema de la sessió

Llegir la frase feta i preguntar de què creuen que tractarà el tema d'aquesta sessió. Comentar-ne el significat i demanar si creuen que hi ha altres aliments naturals que també siguin molt saludables i convingui prendre'n sovint (mel, nous, taronja, ametlles, etc.). Estendre's, si s'escau, en els comentaris de la bondat d'alguns aliments. Ajudar-los a expressar-se.

“Al matí una ceba, al migdia una poma, al vespre un all, i envia el metge al carall”

Preguntar què han menjat avui per esmorzar. Anomenar productes i descobrir quin és l'aliment més consumit entre tots els assistents al matí (fruita, llet, entrepà, pastes, te, cafè, sucs, fruits secs, melmelada...). Demanar si creuen que és potent o fluix i per què.

3. Si no és un all, és una ceba!

Reconèixer vocabulari sobre petits accidents i malalties

Asseguts en rotllana, anunciar que resseguirem el cos per anomenar petits accidents o afectacions típiques possibles de cada punt. Assenyalar un punt del cos i preguntar, per exemple: *Quin mal podríem tenir al peu?* Ajudar-se de la graella. Preguntar si han tingut en algun moment de la vida alguna de les afectacions. Comentar-ho.

4. Obrim la farmaciola

Usar vocabulari sobre estris i remeis d'una farmaciola

Llegir o fer llegir la llista de remeis i estris típics d'una farmaciola domèstica. Posats en rotllana, demanar que cada u pensi en una de les afectacions descrites anteriorment, l'exposi per torn i demani als companys que diguin quins remeis hi aplicarien. Per exemple: —*M'he clavat una punxa a la cama. Què puc fer?* —*Treu-te-la amb unes pinces i posa-t'hi aigua oxigenada.* Preguntar si en alguna ocasió han aplicat aquests remeis.

5. Les medecines de l'àvia

Associar parts del cos a una activitat

Llegir l'anècdota del manual i comentar que hi ha molts remeis casolans que són fruit de l'experiència popular. Demanar si en coneixen d'altres i que les expliquin. Ajudar en l'exposició. Propostes de remeis: flors de camamilla que eliminen al·lèrgies, banys de peus amb aigua freda pel mal de cap, suc de taronja contra els constipats, presa diària d'un all cru contra moltes malalties, etc.

6. Remeis casolans

Relatar experiències relacionades amb herbes remeieres

Mostrar la llista d'herbes remeieres del manual . Preguntar si les coneixen i si les han hagut de menester alguna vegada. Preguntar si han conegut persones —familiars o no— que hi entenien força. Per exemple: *La meva àvia feia cada any un oli de cop, tret de l'herba de Sant Joan. Quan algú de casa tenia una contusió a la cama o al braç, ella hi feia fregues amb l'oli de cop. Era un remei molt eficient. I definitiu.*

7. Necessito un remei!

Explicar què fan mal i recomanar un remei a algú

Adjudicar una afectació de la llista a cada assistent. Per torn, cadascú explica què li ha passat i pregunta quin remei hi pot aplicar. Els companys, busquen quin remei de la llista creuen que és el més adequat i fan comentaris per millorar el tractament o plantejar alternatives millors. Per exemple (11): *He anat a l'hort a collir tomàquets, he passat per un lloc amb ortigues i m'he ortigat. Em piquen les cames d'allò més! Què m'aconsellu?*

Propostes de remeis: 1-f, 2-i, 3-a, 4-k, 5-l, 6-b, 7-j, 8-g, 9-h, 10-e, 11-d, 12-c

8. Teràpies d'aquí i d'allà

Explicar què fan mal i recomanar un remei a algú

A més de la medicina tradicional, que ha de ser receptada per un metge, des de fa temps i també actualment s'han utilitzat altres tipus de medicina, anomenades alternatives. Consisteix en un ampli ventall de pràctiques terapèutiques, com ara l'homeopatia, la quiropràctica, l'acupuntura, osteopatia, ioga, etc., que no entren en el camp de la medicina convencional. Preguntar si han utilitzat, ells o altra gent coneguda, alguna d'aquestes teràpies i quin resultat els ha donat. Ajudar en cas que hi hagi dificultat d'expressar-se.

9. Sí, i què més

Descriure dibuixos i explicar una seqüència narrativa

Si s'ha triat prèviament una tira còmica, ocultar la darrera vinyeta i repartir tantes tires com grups de tres hi hagi, totes sense la vinyeta final. Cal repartir-les desordenades. Els membres del grup, cooperativament, descriuen les escenes, les ordenen i n'imaginen un final. Després, ho posen en comú. Finalment veuen la vinyeta final i comenten els encerts.

10. Qui no es consola és perquè no vol

●

Entendre i explicar el significat de frases fetes

En grup. Entendre i comentar entre tots què volen dir aquestes dites i frases fetes.

11. En parlem?

●

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de la salut.

12. Quin dels tres?

●

Practicar lèxic i frases habituals

Llegiu la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demaneu quina és la bona. I així successivament. Feu-los llegir les qüestions, si poden fer-ho. Expliqueu els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposeu-ho.

13. Coses d'aquí, coses d'allà

Practicar lèxic i frases habituals

1. Explicar com és el servei de farmàcia.
2. Comentar què s'ha de fer quan hi ha una persona que necessita atenció mèdica urgent.
3. Comentar quins són els hospitals més pròxims.

Demandar si en altres contrades se segueixen els mateixos protocols de salut.

14. Suggestim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Què deuen comentar, de la salut i de la raó per la qual fan piscina?
2. Què li deu preguntar la visita a la malalta i què deu contestar?
3. Què li deu dir la persona no fumadora a la fumadora?
4. Què deuen dir els pares, davant del perill que el nen s'enrampi?

15. En acabar la unitat

Recollir activitats rellevants per reprendre al repàs

Determinar una o dues activitats que s'hagin considerat rellevants per l'aprenentatge o l'interès que han generat i tenir-les en compte per repetir-les a la sessió de repàs posterior a les unitats 17-20.

21 Les nostres aficions

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Les meves aficions	Aficions i habilitats.	Bricolatge, natació, esport, lectura, música, teatre, cinema, excursionisme, etc.	jugar a [parxís], fer [natació], tocar [la guitarra], trobar-me [amb gent]

Prèviament: buscar entreteniments senzills i fets en català com ara sopes de lletres, set diferències, endevinalles, etc. Procurar disposar de les mostres necessàries perquè tothom les pugui utilitzar.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Saludar i recordar l'activitat pendent de la sessió anterior

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Recordar un tema de la sessió anterior. Exemple: - *Coneixeu algun herbolari a la vostra ciutat o poble? És antiga la botiga? Us agrada informar-vos de la història de la vostra ciutat visitant edificis antics?*

2. Si tinc estones lliures, m'agrada...

Introduir el tema de la sessió

Preguntar que anomenin succintament les seves aficions. Es poden ajudar-los amb la llista següent. Exemple: *A mi, si tinc temps lliure, m'agrada molt anar al cine. Què us agrada fer, a vosaltres?*

3. Mirem-nos-ho de prop

Descriure tipus d'aficions segons uns criteris

A partir d'alguna afició molt generalitzada demanar que vagin responnent les preguntes següents, segons cada criteri i a partir de l'experiència personal. Per exemple (el tipus de persona que cal ser): *Per tocar un instrument cal ser una persona metòdica i pacient. Jo no ho soc gaire.*

4. Sort que no som iguals

Reconèixer les habilitats pròpies i opinar

Les aficions sovint van lligades a les habilitats (a allò que sabem fer) i a la manera de ser. Proposar que individualment seleccionin les habilitats que consideren pròpies i ho posin en comú. Preguntar després a quines aficions no s'hi han dedicat per manca d'alguna de les habilitats. Per exemple: *Jo soc molt teòric i els treballs manuals que demanen precisió em costen molt. No soc gens manetes.*

5. Els plaers de la vida

Llegir un text sobre aficions i explicar la pròpia

Llegir el text següent a poc a poc als assistents i demanar després que expliquin força aficions seves, de la família o dels amics, tant si són actuals com de temps passats, amb la intenció d'acumular-ne exemples. Facilitar que facin comentaris sobre el moment i el motiu d'iniciar-les, els beneficis que se'n treien, etc. Per exemple: *El meu avi era aficionat als canaris i participava en concursos de cant. Es passava estones i estones darrere d'una cortina xiulant per provocar que cantessin.*

6. Mireu què faig jo quan em ve de gust!

Descriure una activitat personal

Demanar que cadascú s'explani en la descripció d'alguna afició practicada o coneguda. Per exemple: *A mi m'agrada jugar a escacs. És un joc de competició i d'estratègia que es juga en parella. Hi jugo sobretot a l'estiu a la fresca amb uns veïns que hi són aficionats.* Suggestir que demanin de manera espontània aclariments o més detalls a qui comenti una afició. Per exemple: *Qui te'n va ensenyar, a jugar-hi? I no és una mica avorrit, això d'estar tota l'estona pensant?* Ajudar, si cal, a formular preguntes i a comentar respostes.

7. Un entreteniment qualsevol

Explicar el joc: enginy, fluïdesa oral, relació social...

Aportar els entreteniments que s'hagin cercat. Preguntar si hi han jugat mai. Distribuir-los perquè els resolguin per parelles i, després, comentar com ha anat l'experiència.

8. Sempre hi ha un bon lloc

Informar d'entitats que promouen aficions i activitats de lleure

En pobles i ciutats hi ha associacions i col·lectius que fan propostes i organitzen activitats perquè gaudim de les nostres aficions. Preguntar: *Hi ha al vostre poble o ciutat alguna d'aquestes associacions? Hi participeu? En quina? Esteu implicats en l'organització de les activitats?* Es poden ajudar de la llista de tipologies.

9. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de les aficions.

10. Quins dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

Donar a conèixer tradicions i usos catalans

1. Mostrar que moltes aficions són compartides i generen actuacions en públic.
2. Explicar que hi ha equipaments públics que ofereixen tallers per posar en pràctica habilitats i aficions.
3. Explicar que les aficions es promouen a la infància, dins i fora de l'escola.

Demanar què es fa en altres indrets.

12. Suggestim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. S'expliquen quan van començar a aficionar-se per la pintura o pel dibuix.
2. Comenten que tenen sort de tenir aquesta afició que els treu de casa.
3. El col·leccionista explica la importància de la col·lecció.
4. La mare recorda a la filla que l'avi era aficionat a la pesca.

13. En acabar la unitat

Recollir activitats rellevants per reprendre al repàs

Determinar una o dues activitats que s'hagin considerat rellevants per l'aprenentatge o l'interès que han generat i tenir-les en compte per repetir-les a la sessió de repàs posterior a les unitats 21-24.

22 Com m'agradaria!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Desitjos	Manifestar desigs realitzables o no	volar en ala delta, viatjar, saber idiomes, viure a la muntanya, tenir un iot, etc.	M'agradaria [guanyar un concurs], Que bé si [guanyés un concurs], etc.

Prèviament: Recollir imatges que facin referència als sentits: paisatges, concerts, menjars, colònies, herbes aromàtiques, una sessió de massatges, etc.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola!

Saludar i recordar una activitat de la unitat anterior

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Preguntar si algú ha escrit mai un dietari, o si ha escrit sobre algun fet que li hagi passat i l'ha guardat per recordar-lo més endavant.

2. El que més ens agrada

Introduir el tema de la sessió

Proposar que pensin en una cosa que els agradi molt i que la diguin. Exemple: M'agrada molt la xocolata. M'agrada mirar el cel de nit. *M'agrada que em facin massatge.*

3. Amb els cinc sentits

Reconèixer vocabulari sobre els sentits

Recordar quins són els cinc sentits i quins són els òrgans amb què s'activen. Vista (ulls), oïda (orelles), olfacte (nas), gust (llengua) i tacte (pell). Fer preguntes que s'hi relacionin. Per exemple: *Expliqueu molèsties típiques que us arribin de cada sentit (Per exemple, sortir de la foscor a un lloc amb molta llum). Quin és el sentit que teniu més desenvolupat? Què sentiu amb molta intensitat (olors, sabors, ...)?* Mostrar imatges sobre els sentits i comentar-les. Demanar que proposin altres imatges possibles.

4. Som somiatruïtes? ●

Expressar un desig hipotètic

La informació que perceben amb els sentits arriba al nostre cervell i alimenta el nostre coneixement; ens ajuda a pensar, a preveure el futur i a tenir els nostres somnis.

Demandar que, per parelles, s'expliquin què és el que més els agradaria fer a la vida, quin és el seu somni, encara que sembli difícil d'aconseguir. Posar d'exemple un o dos somnis (viure molt a prop del mar, aprendre a volar en ala delta, etc.) Les expressions i els verbs següents els poden ajudar. Posar-ho en comú i decidir el tres que siguin més originals.

5. Donem voltes als nostres somnis ●

Explicar la possible realització d'un desig

Fer petits grups i adjudicar un somni a cadascun d'ells (millor si són somnis que ja hagin expressat). Demandar que facin la descripció de com se l'imaginin. Per ajudar-los, poden respondre les preguntes del manual.

6. No deixem mai de somiar ●

Comprendre un text escrit i comentar-lo

Presentar els dos textos del manual, que parlen de somnis. Llegir-los en veu alta i demandar si algú els vol tornar a llegir. Aconsellar d'escoltar-los amb els ulls closos. Després, demandar què els ha suggerit l'audició dels dos somnis. Per exemple: *El primer poema m'ha fet pensar en la necessitat de pau i de temps per gaudir de la natura, lluny de les presses de la vida actual. El segon text m'ha despertat el desig de conèixer molts països que encara no conec.* Ajudar, si cal, a formular les impressions causades.

7. Siguem realistes i exigim l'impossible ●

Expressar desitjos utòpics i opinar

Una utopia és un ideal que, en principi, es presenta irrealitzable. A la història n'hi ha hagut moltes de relacionades amb espais (El Jardí de l'Edén, Xauxa, Icària, Eldorado, etc.) Actualment es parla de comerç just, de sostenibilitat, d'un món de pobles i nacions, d'eliminació definitiva de la fam, de sostre per a tothom...

Demandar que formulin una utopia, un ideal per al conjunt de la humanitat i que la comentin en grup: si és possible o irrealitzable, com seria possible en tot cas, etc.

8. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn de les il·lusions, els somnis, les utopies, etc.

9. Quin dels tres?

●
Conèixer paraules noves

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Fer llegir les qüestions, si poden fer-ho. Explicar els termes que desconeguin. Si ho poden fer per parelles, proposar-los-ho.

10. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Comentar aspectes culturals diversos

Explicar que hi ha realitats actuals que abans semblaven impossibles: el submarí Ictíneu, de Narcís Monturiol, el temple de la Sagrada família, d'Antoni Gaudí, els castells de deu pisos, etc. Demanar que comentin altres realitats que semblaven impossibles.

11. Suggestim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Preguntar què poden imaginar els que miren el cel estelat.
2. Demanar que inventin un diàleg sobre el futur de l'infant.
3. Demanar que inventin un diàleg sobre possibles viatges.
4. Demanar que expressin les il·lusions de qui compra un número de loteria.

12. En acabar la unitat

Recollir activitats rellevants per reprendre al repàs

Determinar una o dues activitats que s'hagin considerat rellevants per l'aprenentatge o l'interès que han generat i tenir-les en compte per repetir-les a la sessió de repàs posterior a les unitats 21-24.

23 Què m'aconselles?

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Consells	Aconsellar	visitar un metge, descansar uns dies, sortir amb amics, fer dieta, etc.	Jo de tu faria... Jo t'aconsello que facis... El millor que pots fer és...

Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i introduir el tema de la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Preguntar si han comprat mai loteria, la Grossa o una altra, si ho fan habitualment i què els agradaria fer amb els diners que els toquessin.

2. M'ha tocat la Grossa

Introduir el tema i demanar consell

Explicar (el guia) que li ha tocat la Grossa i que té dubtes perquè, tot i que no són molts diners, no sap en què s'ho gastarà. Demanar que l'ajudin donant-li consells, perquè està entre dues opcions: fer un viatge per conèixer món o donar-ho a una ONG per a un projecte de solidaritat. (Especificar la quantitat del premi, la destinació del viatge i el sentit de la donació). Tot seguit anunciar que avui parlarem de donar consells.

3. Quin és el teu consell?

Practicar maneres de donar consells

Presentar les maneres d'iniciar un consell i posar-ne exemples, com ara: *Podries consultar-ho a un expert. Crec que hauries de consultar-ho a un expert...* (etc.). Posats per parelles, demanar que es facin i responguin les preguntes tot alternant els rols. Després posar en comú els consells que s'han donat a cada proposta. Si no es veu convenient que llegeixin, fer les preguntes amb el grup en rotllana i demanar que cadascú respongui a les qüestions. Si hi ha algun tema que es comenta amb més intensitat, afavorir els comentaris i ajudar-los a fer-los.

4. Fa de bon aconsellar?

Utilitzar fórmules per donar consells

Posats en cercle, proposar una de les situacions que hi ha a continuació i fer que cada assistent assumeixi un rol i doni consells segons el personatge que representa. Rols: la sogra, una amiga, un oncle separat, la mare, un amic aventurer, una germana casada, etc.

"Fa temps que no em trobo bé amb la parella. Està distant i no sé si m'ha deixat d'estimar. Què puc fer?"

"Tinc parella però m'he enamorat d'una altra persona. Què puc fer? "

5. Cagadubtes

Explicar fets i donar un consell

Llegir en veu alta cada situació de dubte i demanar que facin lliurement propostes de consell. Ajudar-los a fer els comentaris. Demanar que imaginin més situacions de dubte i les vagin exposant per comentar i donar consells.

6. Som com som, però...

Explicar com som i aconsellar

Proposar que cadascú pensi en una característica personal que vulgui canviar (real o inventada) i expliqui per què la vol canviar. Ajudar-se, si cal, de la graella. Demanar que els companys li donin algun consell. Per exemple: *Soc mandrosa i em costa molt posar-me a fer les coses que surten de la rutina. Això em porta problemes perquè trigo a posar-m'hi. M'agradaria engrescar-me i estar més sempre a punt per començar les coses noves.*

7. Consells bojós

Donar consells breus

1. Col·locats en cercle, llegir cadascuna de les situacions de la graella i demanar que hi responguin amb un consell acordat per tots, d'una o dues frases. Per exemple: *M'he tacat els pantalons en una festa de compromís.* Entre tots han acordat aquest consell: *Lliga't un jersei a la cintura per tapar-la.*

2. Adjudicar una situació a cada assistent. Instruir que cadascú ha de d'explicar en veu baixa la seva situació al company de la dreta i el company li ha de donar un consell, també en veu baixa. En acabar, demanar que cadascú recordi bé tant la situació que li ha explicat el company de l'esquerra, com la resposta que el company de la dreta li ha donat a ell.

3. Finalment cada assistent explica al conjunt del grup quina situació li ha explicat el company de l'esquerra i quina resposta ha rebut del company de la dreta. Per exemple: *Ella (de l'esquerra) m'ha dit que fa dos dies que no dorm i ell (de la dreta) m'ha aconsellat que vagi al cine amb la parella.* Comentar els disbarats que han sorgit.

8. Què m'aconsella, vostè?

Opinar, aconsellar i donar respostes imaginatives

Col·locar els assistents en grups de tres. Comunicar que han d'imaginar que gestionen una pàgina web de consultes personals i han de donar consells. Demanar que un dels tres llegeixi cada consulta i que entre tots decideixin els consells a donar. Finalment, posats en cercle, llegir en veu alta cada consulta i fer que comentin els consells que grup han donat.

9. En parlem?

Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels consells i recomanacions. Ajudar-los a expressar-se, quan calgui.

10. Quins dels tres?

Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demanar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

Donar a conèixer tradicions catalanes i de zones d'origen dels assistents

1. Els banquers donen consells econòmics.
2. Els mestres donen consells als pares.
3. Els farmacèutics donen consells de salut.

12. Sugerim diàlegs

Crear diàlegs breus contextualitzats

1. El professional aconsella una parella i li proposa un viatge.
2. La parella comenta quins són els colors més adients en un dormitori.
3. El professor explica alguna cosa al conductor novell.
4. La dona va donant consells culinaris al marit.

13. Després de la sessió

Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 21 a la 24.

24 Vigila!

Temàtica	Objectiu	Lèxic	Segments sintàctics
Perills	Instruir sobre perills a evitar	vigilar, estar atent a, tenir en compte, procurar, controlar, tenir cura de, etc.	no travessis sense mirar, corda't el cinturó de seguretat, no beguis alcohol, etc.

| Prèviament: preparar la sessió.

GUIA D'ACTIVITATS

1. Hola, bon dia!

Saludar i recordar les activitats de la sessió

Rebre els assistents amb una salutació, passar llista i preguntar-los com ha anat la setmana. Preguntar quin és el millor consell que els hagin donat mai a la vida.

2. Estigues atent

Introduir el tema de la sessió

Comentar que avui es parlarà de les accions preventives que podem adoptar per anar més segurs en la nostra vida quotidiana. Fer una pregunta inicial a tot el grup: *Us ha passat mai que esteu refredats, feu esternuts que no podeu evitar i sou en un lloc amb més gent a prop, conscients que no voleu contagiar ningú quan esternudeu? Què podem fer per evitar-ho?*

3. Anar de poc

Comentar la relació entre objectes i accidents

1. Proposar que cadascú triï de la graella un dels possibles perills amb el qual hagi experimentat alguna incidència o accident i que l'expliqui al conjunt del grup. Per exemple: *He triat les escales manuals perquè no fa gaire em vaig enfilars en una que estava mal assentada i vaig anar de morros a terra.*
2. Resseguir els perills de la graella i anar proposant quin són els perills que se'n poden derivar. Ajudar-los a formular-ho mitjançant estructures com ara *'Amb [els bolets] podem [intoxicar-nos]'* o *'Amb [els bolets] ens podríem [intoxicar]'*
3. Demanar si saben d'altres objectes que podrien ser font de perills per a la salut o el benestar. Si es generen comentaris sobre accidents o perills, mantenir la conversa i ajudar-los a expressar-se.

4. És millor prevenir

Detectar accidents i proposar accions preventives

Mostrar amb exemples dues maneres senzilles d'expressar obligació (*cal... s'ha de...*). Per exemple: *Al bosc cal estar atents per no perdre's. Si hi ha nens petits, s'han de tapar els endolls de casa que són baixos.*

Constituir tres equips reduïts de conversa, assignar a cada grup un àmbit de la graella i fer que cadascun d'ells comenti quins són els perills que hi pot haver i quines precaucions caldrà tenir perquè no es donin accidents. Passar pels grups i ajudar-los a formular els perills i les instruccions. Després, fer que posin en comú i en gran grup alguna de les prevencions que hagin acordat.

5. Tothom té coses a dir

Explicar fets i donar un consell

Llegir o fer llegir la carta al director. Fer dos grups amb rols contraposats: els d'un grup són fans de la bicicleta i tenen l'encàrrec de pensar consells per als ciclistes, perquè circulin amb seguretat i se'ls respecti; els de l'altre grup són vianants i busquen definir consells per circular amb seguretat. Ajudar, si cal, en el procés d'identificar perills i generar consells. Finalment, en un sol grup, comentar els consells donats.

6. Ja et pots ben calçar

Narrar un accident propi i proposar precaucions

Demandar que cadascú expliqui un petit o gran accident que hagi patit durant la vida i comenti la manera com es pot evitar un contratemps semblant. Posar un cas propi, com per exemple: *Anant per la muntanya vaig rrelliscar i em vaig fer força mal al turmell. Això es pot evitar portant pals de caminar.* Afavorir els comentaris dels companys.

7. Jo en soc responsable

Explicar una actuació preventiva

Demandar que diguin accions o hàbits responsables pel que fa al manteniment de la salut i l'evitació de malalties i contagis. Per exemple: *Rentar-nos les mans abans de manipular aliments, o després d'anar al vàter. Dormir el temps suficient per al descans personal.*

8. Algú que vetlla per nosaltres

Reconèixer accions socials que ens afecten

Demandar que recordin accions preventives rebudes per mantenir la salut. Per exemple: *les vacunes generals als nens quan són petit; la prohibició de fumar en llocs tancats.*

9. En parlem?

●
Conversar

Fer preguntes com les proposades i mirar que s'estableixin petits diàlegs a l'entorn dels perills de la vida quotidiana. Ajudar-los a expressar-se, quan calgui.

10. Quins dels tres?

●
Practicar lèxic i frases habituals

Llegir la primera pregunta i les tres possibilitats de solució. Demandar quina és la bona. I així successivament. Explicar els termes que desconeguin.

11. Coses d'aquí, coses d'allà

●
Donar a conèixer tradicions catalanes i de zones d'origen dels assistents

1. Obligació de disposar d'extintor en espai d'ús públic.
2. Normativa de les cadiretes d'infants als cotxes.
3. Forma hexagonal única del senyal (identificable fins i tot amb neu o gel). Demandar si aquestes normes s'estableixen de la mateixa manera en les zones de procedència dels assistents.

Facilitar comentaris sobre semblança o contrast d'aquests usos amb els dels llocs d'origen.

4. Suggestim diàlegs

●
Crear diàlegs breus contextualitzats

1. Qui embetuma l'esquena comenta que convé posar crema.
2. L'electricista comenta que cal posar els endolls alts si hi ha nens petits.
3. La dona recrimina que es malgasti l'electricitat.
4. La mare demana al fill que reculli la primera aigua freda de la dutxa, que servirà per regar plantes.

5. Després de la sessió

●
Recollir activitats rendibles

Prendre nota d'alguna activitat que es consideri rendible i idònia per a la unitat de repàs de la 21 a la 24.

Punts d'atenció

Vet aquí una quarantena d'aspectes sobre els quals convé fixar-se per iniciar-se bé en la parla del català.

Llegiu-ne un i decidiu si ho feu servir amb facilitat o no. Si ja el domineu, marqueu un senyal ✓ a dins del quadre; si no és així, torneu-hi una altra vegada al cap d'un temps. Us adonareu que, xerrant, xerrant, arribareu a dominar-les totes.

m'agrada / m'encanta

Ho fem servir si volem expressar que una cosa o una acció ens agrada. **A mi no m'agrada** la xocolata. **A mi m'encanta** fer excursions. **A mi m'agraden** els dies de festa. **A mi m'encanten** les pel·lícules de por.

odio / detesto / no aguanto

Ho fem servir si volem expressar que una cosa o una acció no ens agrada gens o la considerem inadmissible. **Jo odio** els mosquits i per això **no m'agrada** anar de càmping. **Detesto** les mentides i **no aguanto** els que les diuen.

m'impessiona / em molesta / m'empipa

Ho fem servir si volem expressar que una acció o una cosa ens produeix una sensació de refús. Diem **m'impessiona** quan una cosa afecta el nostre ànim; diem **em molesta** quan ens destorba, i **m'empipa**, quan ens posa de mal humor. **A mi m'impessiona** la sang. **A mi em molesten** els sorolls quan estudio. **A mi m'empipa** el retard dels autobusos.

moltíssim / molt / bastant, força / una mica, no gaire / gens

Ho fem servir si volem detallar la magnitud d'una sensació o la intensitat d'una acció. **M'agrada moltíssim** esquiar. **Em molesta molt** el vent. **De pa, en menjo bastant**. **Estic força** satisfet. **Dormo poc** a les nits. **Em pica una mica** el nas. **No tinc gaire calor**. **No bec gens** d'alcohol.

prefereixo / m'estimo més

Ho fem servir si volem expressar la preferència entre diverses coses o accions. **Entre la calor i el fred, jo prefereixo** el fred. **Jo m'estimo més** anar a dormir tard i no llevar-me tan d'hora.

em fa pena / em fa vergonya / em fa ràbia

Si volem expressar una sensació determinada, podem fer servir el verb **fer** seguit del nom de la sensació. **Em fa pena** veure plorar algú. **Em fa vergonya** parlar en públic. **Em fa ràbia** veure injustícies. **Em fan por** els llamps. **Em fan llàstima** els gossos abandonats. **Em fa gràcia** escoltar acudits. **Em fa angúnia** tocar una serp. **Em fa mandra** fer feines llargues.

tant me fa / no em fa res / no m'importa / m'és igual

Ho fem servir si volem expressar indiferència davant d'una proposta o davant d'un fet que pugui afectar-nos. **Tant me fa** que faci sol o que no en faci. A mi **no em fa res** menjar pa sec. **No m'importa** el que fan els altres. Tot això que dius **m'és igual**, no m'afecta.

sempre / sovint / de vegades, de tant en tant / mai

Ho fem servir si volem indicar la freqüència amb què succeeix un fet. **Sempre** dius el mateix! Plou **sovint** en aquest país. **De vegades** m'equivoco. No ho faré **mai** més.

cada... dia / dia sí, dia no / un cop a... l'any

Ho fem servir si volem indicar el ritme amb què es duu a terme una acció. Nosaltres esmorzem **junts cada dissabte**. La Maria va a fer piscina **dia sí, dia no**. L'impost de circulació m'arriba **un cop a l'any**.

tinc / tens / té / tenim / teniu / tenen

Ho fem servir si volem exterioritzar sensacions o dir que disposem d'una cosa. En aquesta hora nosaltres ja tenim son. **Tinc** una casa a la costa. **Tens** hora? Si **teniu** gana, feu-vos un entrepà. La Núria **té** fama de bona escriptora. Els veïns no **tenen** aire condicionat.

estic / estàs / està / estem / esteu / estan

Ho fem servir si volem manifestar un estat d'ànim o descriure una qualitat o acció transitòria. Els frens **estan** gastats. La Sara **està** contenta amb la feina. Com **estàs**? Si esteu cansats, reposeu. **Estic** fent un dibuix. Els veïns no **estan** assabentats d'això.

tinc costum de... / acostumo a... / estic acostumat a...

Ho fem servir si volem donar a conèixer els nostres usos i accions habituals. Al vespre **acostumo** a fer una passejada. Nosaltres **tenim costum de** comprar el pa en aquest forn. El meu fill petit no **està acostumat a** menjar verdura.

entesos / sí, és clar / d'acord

Ho fem servir si volem expressar comprensió i conformitat amb allò que es diu.

—Demà podríem sortir més d'hora. —**Entesos.** / —Avui és dijous i tornaré més tard de la feina. —**Sí, és clar.** / —No cal que reguem les flors. Ha plogut una mica. —**D'acord.**

I tant! / Només faltaria! / Amb molt de gust

Ho fem servir si volem acceptar una proposta. —Voldràs ballar amb mi? —**I tant!** / —Vindràs amb nosaltres a la festa? —**Només faltaria!** / —M'acompanyes? —**Amb molt de gust.**

Què dius, ara! / Vols dir? / Ho dius de veritat?

Ho fem servir si volem manifestar sorpresa o estranyesa davant d'una afirmació. —*Jo he pujat vint-i-cinc vegades al pic del Montblanc.* —**Què dius, ara!** / —*Jo sé de bona tinta que els dolços no engreixen.* —**Vols dir?** / —*Una veïna meva va tenir un fill als cinquanta anys.* — **Ho dius de veritat?**

De cap manera / I un be negre! / Ni t'ho pensis

Ho fem servir si volem manifestar desacord. —*T'acompanyo a París si em pagues el viatge. D'acord?* —**De cap manera.** / —*Em deixes la targeta de crèdit uns dies? Ja te la tornaré.* —**I un be negre!** / —*Tu seràs sempre l'encarregada de la neteja de la casa.* —**Ni t'ho pensis.**

soc / ets / és / som / sou / són

Ho fem servir si volem definir una persona o alguna altra realitat, o descriure'n qualitats permanents. *Nosaltres **som** germans. El dissabte **és** un bon dia. **Ets** molt amable. Vosaltres **sou** de la família. Elles no **són** d'aquí. Jo **soc** sempre el darrer a*

a dalt / al mig / a baix

Si volem assenyalar la posició vertical i genèrica d'un element en l'espai podem fer els termes (a) dalt, al mig, (a) baix. *En un castell, **a dalt** hi ha el pom de dalt; **al mig**, el tronc, i **a baix**, la pinya.*

davant / darrere

Si volem referir-nos a la posició frontal d'un element en l'espai, podem fer servir els termes (al) davant, (al) darrere. *Els futbolistes davanters són els que juguen **davant**, i els defenses, **darrere**.*

dins / fora

Si volem assenyalar la posició interior o exterior d'un element en l'espai podem fer servir els termes (a) **dins**, (a) **fora**. *Nosaltres érem a dins i no ens vam mullar, però els que eren a fora, sí, i molt.*

enmig / al voltant

Si volem referir-nos a la posició central o envoltant d'un element, podem fer servir els termes **enmig** o **al voltant**, respectivament. *A en Jordi li agrada ser enmig de tots; li encanta tenir gent al voltant.*

endavant / endarrere o enrere

Si volem indicar l'avançament o el retrocés d'una cosa, podem fer servir els termes **endavant** i **endarrere** o **enrere**, respectivament. *Nois! Som-hi! Ni un pas enrere! El món és dels valents. Seguim endavant.*

amunt / avall

Si volem referir-nos al moviment vertical, podem usar els termes **amunt** o **avall**. *El vaixell és un vehicle que pot anar endavant, però mai amunt. Malament raj, si un dia anés avall...*

sobre o damunt / sota

Si volem assenyalar la posició superior o inferior d'un element respecte d'un altre, podem usar els termes (a) **sobre** o (a) **damunt**, (a) **sota**, respectivament. *Al pis de sobre hi viuen dues germanes solteres. Posa-ho damunt la taula. Quan fa tanta calor faig la migdiada sota d'aquella alzina.*

vaig caure / vas marxar / va tornar / vam viure / vau sortir / van córrer

Si volem explicar fets puntuals ocorreguts abans del present, fem servir el temps perfet perifràstic. *Jo vaig anar al teatre. Tu vas arribar a l'hora. Va venir tothom. Nosaltres vam fer tard. Vau poder entrar, vosaltres? Ells van seure davant.*

he vist / has fet / ha dit / hem après / heu perdut / han sortit

Si volem explicar fets puntuals passats, però ocorreguts dins del temps present (*), fem servir el pretèrit indefinit. *Jo he vist els nuvis aquest matí. Tu has pogut quedar-te. No ha pogut, aquesta setmana, Nosaltres ho hem après. Vosaltres heu perdut. Ells ho han resolt.*

portava / tenia / feia

Si volem indicar que una acció del passat no és puntual sinó contínua en el temps, fem servir el pretèrit imperfecte d'indicatiu. *De petita, no m'agradava la verdura. La meua àvia vivia aquí. Això no s'ho creia ningú. Ella, de jove, feia escalada.*

vindré / aniràs / voldrà / podrem / fareu / sabran

Si volem parlar de coses que succeiran, fem servir el temps de futur. *Demà vindré a veure-us. On aniràs de vacances? Qui voldrà acompanyar-nos? Aviat podrem sortir. Què fareu aquest diumenge? Només ho sabran els amics.*

de bon matí / a migdia / cap al tard / a la nit / a la matinada

Si volem referir-nos a moments poc precisos del dia, podem usar alguna d'aquestes expressions, segons el moment. *Vam sortir de bon matí (6-7h). Esmorzarem a mig matí (10-11h). Fem petar la xerrada a migdia, havent dinat (12-15). Passegem cap al tard (19-20h) Va arribar passada la mitjanit (0-1h). Ens llevarem a la matinada (4-6h).*

abans-d'ahir / ahir / avui / demà / demà passat / d'avui en vuit

Si volem referir-nos a dies pròxims a l'actual, podem fer servir algun d'aquests adverbis temporals. *Abans-d'ahir plovia, ahir nevava, avui fa sol i diuen que demà i demà passat.*

has de fer / cal que facis

Si volem instruir algú sobre una acció obligatòria o indispensable, podem fer servir un dels inicis de frase. *Has de tenir paciència. Cal que tinguis paciència. Ha de desfogar-se. Cal que es desfogui. Hem d'anar-hi. Cal que hi anem. He de descansar. Cal que descansi.*

cap (ni un)

Si volem indicar la quantitat nul·la de coses que es poden comptar, fem servir l'adjectiu o pronom cap. *No em facis cap regal, el dia del meu aniversari. Ho sento, no tinc pinyes; ja no me'n queda cap.*

gens (ni una mica) / gens de

Si volem indicar la mesura nul·la de coses que no són comptables, fem servir l'adverbi **gens (de)**. *No em fa gens de por. No ha plogut gens. Avui no fa gens de fred.*

res (ni això, ni allò)

Si volem indicar la carència absoluta de coses, idees o d'accions, fem servir el pronom **res**. *No hi ha res a dir. He obert la nevera i veig que no hi ha res. No faré res més.*

cap, gens (de), res

Si volem distingir els termes **cap**, **gens** i **res** entre si, podem estar atents a allò que és absent i fer servir **cap** per a elements comptables, **gens (de)** per als no comptables i **res** per indicar absència absoluta. *No recordo cap any tan dolent com aquest: no ha plogut gens i no collirem res. Ni m'has fet cap petó, ni escoltes res del que et dic. No estàs gens fi, avui, Joan!*

mai / sempre

Si volem indicar nul·litat o totalitat de moments temporals, podem fer servir els adverbis **mai** o **sempre**, respectivament. *És molt egoista: sempre et reclamarà alguna cosa, però mai no et donarà res.*

enlloc / (a) tot arreu

Si volem indicar nul·litat o totalitat de llocs, podem fer servir els adverbis **enlloc** o **(a) tot arreu**, respectivament. *Aquí, per tot arreu hi ha burilles a terra. Allà, no n'hi veuràs enlloc.*

ningú / cap home / cap dona

Si volem indicar l'absència de persones en general, fem servir el pronom **ningú**. Si volem indicar la mateixa absència, però referida a un tipus específic de persones, fem servir l'adjectiu **cap**. *En aquell moment, al garatge no hi havia ningú. En aquell moment, al garatge no hi havia cap home ni cap dona.*

ningú / enlloc / mai / res / gens / cap

Si volem donar una resposta del tot exclouent sobre persones, llocs, temps, accions o coses, podem fer servir algun dels termes següents: **ningú**, **enlloc**, **mai**, **res**, **gens** o **cap**, segons correspongui. *Qui hi ha? Ningú. / On vas? Enlloc. / Quan hi aniràs? Mai. / Què vols? Res. / T'agrada gaire? No. Gens. / Quants en vols? Cap.*

tens tota la raó / conforme / estic d'acord amb tu

Si volem expressar conformitat respecte d'unes afirmacions i fer-ho en un to formal, podem fer servir alguna d'aquestes fórmules, entre d'altres. —*Ho he fet per ser coherent amb el que penso.* —**No hi tinc res a dir.** / —*Aquests fets els hauríem de denunciar sempre.* —**Tens tota la raó.**

no hi estic d'acord / això no em convenç / no penso igual

Si volem expressar disconformitat respecte d'unes afirmacions i fer-ho en un to formal, podem fer servir alguna d'aquestes fórmules. —*Fer esport de competició és d'allò més sa.* —**No hi estic d'acord.** / —*A la vida, el més important i decisiu és tenir sort.* —**Jo no penso igual.**

Material complementari

– Activitats per fer tots plegats

1. Objectes perduts

Objectiu: Descriure característiques d'un objecte, com ara: rodó, quadrat, prim, gruixut, llarg, curt, de color blau, etc.

A l'inici de la sessió el/la guia de conversa demana a cada xerraire que li lliuri el rellotge, i el col·loca dins d'una capsula.

Comença l'activitat indicant que allò és una oficina d'objectes perduts. Un per un sol·licita el rellotge que «ha perdut» fent-ne una descripció exacta. El/la guia exigeix que sigui una descripció ben definida. Finalment li lliura el rellotge «perdut».

2. Contem fins a 50? O fins a 100?

Objectiu: Anomenar els 50 primers números amb correcció i agilitat

Un cop situats en rotllana, es presenta el repte de cantar entre tots i correlativament els números de l'1 al 50 i després, del 50 a l'1, de manera que la segona volta sigui més ràpida que la primera. Cal controlar el temps que es triga!

El o la guia va corregint les produccions defectuoses (per exemple: “trenta i cinc”, “quaranta sis”, etc.)

3. On és? Com es mou?

Objectiu: Fer indicacions de lloc, com ara: a sobre, a sota, al costat, darrere, davant, enmig, etc. i de moviment, com ara: amunt, avall, endavant, endarrere.

Material: un cotxe petit, de juguina.

Demaneu als assistents que diguin quina posició o quin moviment pren el cotxe a la vostra mà:

Posicions:

Mostreu el cotxe quiet enlaire, amb la mà aixecada: **a dalt.** / Mostreu-lo a quiet mig aire, ni a dalt ni a baix: **al mig.** / Mostreu-lo quiet arran de terra: **a baix.** / Poseu-lo sobre la taula (o sobre un llibre...): **a sobre.** / Poseu-lo sota la taula (o d'un llibre...): **a sota.** / Fiqueu-lo a la butxaca (o dins d'un llibre...): **a dins.** / Traieu-lo del lloc on l'heu introduït: **a fora.** / Poseu-vos-el, quiet al vostre costat: **al costat.** / Poseu-lo quiet davant del front: **davant.** / Poseu-lo quiet darrere del cap: **darrere.** /

Preneu un llibre, poseu-lo inclinat i feu-hi lliscar, amunt, el cotxe: **amunt** / Preneu un llibre, poseu-lo inclinat i feu-hi lliscar, avall, el cotxe: **avall.** / Feu que el cotxe avanci per una superfície: **endavant.** / Feu que el cotxe retrocedeixi per una superfície: **endarrere.**

4. Quin temps fa aquí? Quin temps fa allà?

Objectiu: Repassar els noms dels mesos, les quantitats no mesurables (moltíssim, molt, bastant, no gaire, gens...), els mots fred i calor i els termes comparatius més i menys.

Presenteu un calendari dels que tenen un full per mes. Mostreu els mesos un a un tot explicant la quantitat de fred o de calor que fa, en general, a Catalunya.

Demaneu que ho facin els assistents (cadascú un mes diferent), tot repetint el que heu dit (ajudeu-hi) i afegint què passa al seu lloc d'origen. Per exemple: *A Catalunya al mes de maig fa una mica de calor. Al Marroc, al mes de maig fa bastant de calor, més que aquí.*

Es podria ampliar a altres aspectes meteorològics: pluges, nevades, vent, etc. Hi pot ajudar mostrar la làmina del temps de la DGPL (<http://ves.cat/aT63>).

5. Plena!

Objectiu: Saber dir i reconèixer auditivament els números de l'1 al 60.

Es prepara un full amb els números de l'1 al 60. Es demana als xerraires que escriguin 5 números en un full, entre l'1 i el seixanta. Un dels xerraires (que pronuncii bé els números) té la llista dels números, seu a part i va cantant i ratllant els números a poc a poc. Els xerraires ratllen els números que coincideixen amb els que canta el company. Qui acaba abans crida *Plena!*

Perquè intervingui tothom, prèviament s'haurien de retallar els 60 números, plegar-los i dipositar-los en una bossa. La bossa va circulant pel grup de xerraires: cada u treu un número i el canta.

6. El carter

Objectiu: Saber dir els numerals ordinals més comuns, propis dels pisos d'un edifici.

És una activitat basada en el joc del Pare carabasser. Es fan uns cartells de cartó per penjar del coll de cadascun dels xerraires (d'una mida aproximada d'un DINA4 i amb una corda fixada en dos punt per poder-los-hi penjar). En cada cartell hi ha la identificació d'un pis: 1r 1a, àt. 4a, 2n 3a, 4t 2a, etc.

Es posen en rotllana de manera que tothom pugui llegir els cartells dels altres. El guia o la guia fa de carter o de cartera. Diu, per exemple: «Porto una carta per als senyors del quart segona». El xerraire que té aquest cartell ha de contestar ràpidament: «Ja no viuen aquí. Ara viuen al primer primera». El xerraire que té el cartell anomenat ha de contestar de manera semblant i derivar cap a un altre pis. També pot contestar: «Ja fa temps que van marxar. No viuen aquí». Aleshores el carter torna a començar.

Quan algú no respon de seguida o anomena un pis que no existeix, queda eliminat i paga una penyora. El joc s'acaba quan queden dos xerraires i el carter.

Per pagar les penyores, el guia o la guia pot demanar a cada xerraire alguna cosa (que digui cinc noms de fruita, que digui el ordinals fins al vint, etc.).

7. Digues com pot ser

Objectiu: Anomenar coses i dir-ne característiques generals (adjectius).

El guia o la guia disposa de la llista inacabada de dobles característiques que hi ha a continuació:

Una cosa pot ser... Clara o fosca / Gran o petita / Grossa o petita / Llarga o curta / Ràpida o lenta / Ampla o estreta / Pesada o lleugera / Forta o fluixa / Allunyada o pròxima / Alta o baixa / Dura o tova / Dolça o salada / Olorosa o pudorosa / Bona o dolenta / Freda o calenta / Espessa o clara / Verda o madura / Cuita o crua / Nova o vella / Bonica o lletja / Etc.

Posats en cercle, es tracta que els xerraires diguin noms de coses i els adjudiquin alguna característica (adjectiu). El guia o la guia ajuda quan els xerraires no saben què dir. Vegeu l'exemple.

Guia: —John, digues el nom d'una cosa qualsevol.

John:—Una bicicleta

Guia (a Mery): —Mery, com pot ser una bicicleta?»

Si la Mery no troba característiques, el Guia l'ajuda:

Guia (a Mery): —Podria ser gran o petita, pesada o lleugera...

Mery: —Lleugera.

Guia (a Pau): —Pau, digues una cosa que sigui lleugera.

Pau: —Lleugera? La fulla d'un arbre.

Guia (a Tània): —Tània, com pot ser la fulla d'un arbre?

Tània: —Verda o seca.

Guia (a Tània): —I tu, com la vols, la fulla?

Tània: —Seca.

Guia (a Judith): —Judith, digues una cosa que sigui seca.

Etc.

8. Pedra, paper, tisores

El joc consisteix a treure i mostrar alhora, tots dos jugadors, una mà formant una de les tres figures que diu el títol del joc: la pedra se simbolitza amb el puny tancat, el paper amb la mà oberta i les tisores amb dos dits aixecats. Les tisores tallen (i guanyen) el paper del contrari, el paper embolica (i guanya) la pedra rival i la pedra esclafa les tisores. Normalment es fa durar el joc fins a tres o cinc victòries, prèviament acordades.

Pedra

Trenca les tisores

Paper

Embolica la
pedra

Tisores

Tallen el paper

9. El quinzet

Moviment bàsic: dos jugadors, col·locats un enfront de l'altre, alcen el puny de la mà dreta i el fan bascular (cap a la dreta, cap a l'esquerra). Diuen "Un, dos, tres" i obren el puny mostrant alguns dits de la mà (cap = puny tancat; un dit, dos, tres, quatre o cinc dits) i sumen els punts obtinguts.

Guanyarà la jugada el jugador que aconsegueix sumar més punts sense passar de quinze.

Primerament les sumes de dits s'adjudiquen a un jugador. Fan el moviment bàsic i sumen els punts, que evidentment no passaran de deu. Tornen a fer el moviment bàsic i afegixen els punts obtinguts als que ja tenia (el total, com a màxim, pot ser de 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, o 20 punts). Si passa de 15, el jugador ja ha perdut; si arriba entre 10 i 15 es planta; si en aquesta segona suma no passa de 10, pot demanar un altre moviment bàsic. Després és el torn de l'altre jugador.

10. Les tres monedes

Hi juguen dos, tres o quatre jugadors, drets, en cercle i mirant endins. Cadascú porta tres monedes a la mà dreta.

Posen les dues mans a l'esquena, en contacte. Sense ser vistos pels companys, decideixen quantes monedes tindran a la mà dreta (cap?, una?, dues? les tres?) i deixen les que sobren a la mà esquerra.

El joc consisteix a endevinar la suma de monedes que mostraran tots alhora obrint el palmell de la mà dreta.

A un senyal ("Un, dos, tres"), porten alhora la mà dreta al davant i obren el palmell per mostrar les monedes que hi ha. Les sumen i si algú havia predit el resultat, guanya un punt. Hi tornen. Guanya qui arriba primer als tres encerts.

11. El pare carbasser de les fruites

Objectiu: Practicar expressions típiques de les compres

S'hi juga com al Pare carbasser. Pengeu al coll un full a cada jugador amb el nom o la imatge d'una fruita. Una persona fa de client. Diu, per exemple: "Hola, voldria un quilo de cireres ". El jugador que té les cireres pot contestar de dues maneres: Dient: "Ho sento no en queda cap. Però sí que tenim... (pomes, per exemple...)", i aleshores la persona que té les pomes ha de continuar. O dient: "Ho sento, ja no queda res, estimat client". Aleshores el client torna a començar. Qui falla (no respon quan li toca o diu una fruita que ja ha estat eliminada) ha de pagar penyora i desapareix de la roda. S'acaba el joc quan queden dos venedors i el client. Finalment es fan pagar les penyores demanant alguna cosa a fer: dir els noms de les fruites treballades, comptar fins a vint, etc.

12. Expliquem un conte

Objectiu: Construir frases amb sentit i recordar textos acabats de dir

Posats en cercle, un dels xerraires comença un conte dient una sola frase o paraula, per exemple: «Una tarda d'estiu...». El company de l'esquerra repeteix la frase i la fa continuar amb una altra frase o paraula, per exemple: «Una tarda d'estiu em vaig trobar...». Els companys, quan és el seu torn, han de repetir la història i afegir-ne un tros més, fins que algú la dona per acabada.

13. La frase incompleta

Objectiu: Construir frases amb sentit

Un xerraire comença una frase. El xerraire següent l'ha d'acabar. Exemple: Aquest matí he anat..... a comprar-me unes espadenyes.

Si el nivell dels xerraires ho permet, es pot fer la frase més llarga, o bé continuar-la creant així entre tots una petita història.

14. El personatge misteriós

Objectiu: Fer preguntes tancades i obertes

Un xerraire adopta la figura d'un personatge (famos, professional o característic). Els altres xerraires l'han d'endevinar fent-li preguntes.

– Endevinalles modernes

1. Quina és aquella coseta que llepes sense immutar-te encara que tinguis clar que ja l'ha llepat un altre?	2. Per servir-me de suport ferma i segura em sostens, tant si pujo a poc a poc com si baixo tot corrents.	3. Algú li emplena la boca de noves sovint estranyes fins que tu les hi reculls descobrint-li les entranyes.
4. Ella t'alegra amb mil sons i et va parlant amb mil veus. No necessites mirar-la perquè t'acompanya arreu.	5. Ens estalvia fer esforços si li pitgem un botó, però ens fa passar una estona dins de la seva presó.	6. En quin lloc podem, alhora, ser a casa i al carrer, prendre l'aire i, si convé, esbrinar què passa a fora?
7. Soc ben bé una talaia per a qualsevol veí. Pugeu, veniu a mirar el món que es veu des d'aquí.	8. Cada matí el preparo ben calent i estimulants per poder entomar el dia que m'espera per davant.	9. Fet de roba o de paper, net, plegat i ben posat, és a punt per embrutar-lo si tens els llavis tacats.

<p>10. Les que jo tinc són ben meves. No me les demanis pas, no sigui cas que et maregis o agafis mal de cap.</p>	<p>11. El de dalt ens atura, el de baix ens convida i el del mig ens alerta per salvar-nos la vida.</p>	<p>12. És una creu per als lladres i t'estalvia els ensurts. És amb tu i, quan li ho manes, entra, encaixa, gira i surt.</p>
<p>13. He nascut per no estar quiet i seguir-te arreu on vas. Vull que em miris, que m'escoltis i em grapegis, si és el cas.</p>	<p>14. Sense elles trobo que puc tocar més de peus a terra; amb elles, però, m'allibero de pols, brutícia i mullena.</p>	<p>15. La que duu punxons al cap, el que lluu un cos primet i la panxuda del grup són a punt per al banquet.</p>
<p>16. La calor del sol l'enfila i el fred de la nit l'arronsa. Al matí, la gent se'l mira per triar la millor roba.</p>	<p>17. Lloc de pas provisional nit i dia ple de gent. Aquests venen d'allà dalt i aquells ja hi voldrien ser.</p>	<p>18. Porta noves i emocions, però si te'l mires massa et prendrà un temps preciós per xerrar amb els de casa.</p>
<p>19. Som de fil i som parella, però dins i fora de casa anem sempre separats caminant arran de terra.</p>	<p>20. Dues cames sense peus que agafes fort amb els braços quan les teves et fan figa i no vols caure de nassos.</p>	<p>21. Són de llana, seda o pell, ben iguals i diferents, t'abriguen si el fred es viu, i engavanyen quan escrius.</p>
<p>22. Soc artista cec i mut, prim de cos i cabells llargs. Segons és la mà que em guia puc fer nyaps o peces d'art.</p>	<p>23. De bon matí et rodejo i et lligo el cos ben travat perquè d'aquesta manera et moguis amb llibertat.</p>	<p>24. Petits, bonics i rodons treballen arrengrats perquè anem tots ben mudats i evitem indiscrecions.</p>
<p>25. Tenen pont i tenen planta, són inodors o pudents, i si et mous d'un lloc a l'altre, van treballant de valent.</p>	<p>26. Valents i ben equipats amb cordes i mosquetons, s'enfilen com uns isards fins al capdamunt de tot.</p>	<p>27. Cru, et refresca a l'estiu; fregit, enriqueix les carns, i refregat sobre el pa fa més bons els entrepans.</p>
<p>28. Madurem per primavera d'un color vermell, massís. Fem patxoca a la fruitera i al capdamunt del pastís.</p>	<p>29. Nu o nua la trepitges perquè et digui la veritat; així saps si ho has fet bé o si has de fer bondat.</p>	<p>30. Ens suportes de per vida, més que de dia, de nit. Damunt teu hi podem viure somniais, amors i neguits.</p>
<p>31. La salten els nens al pati, l'usen els escaladors i la donem a un xerraire perquè parli pel broc gros.</p>	<p>32. Hi van els nens al matí amb motxilla i entrepà i en tornen un xic més llestos cap a l'hora de berenar.</p>	<p>33. Hi vas per fer companyia a qui ha perdut algú i un dia vindran amics que t'hi portaran a tu.</p>
<p>34. Un dia corro per ser-hi perquè no em trobo prou bé, però un cop dins i ben atès friso per tornar al carrer.</p>	<p>35. On trobaràs gent valenta, equipada i amatent per lluitar contra els embats d'aigua, terra, foc o vent?</p>	<p>36. Recloses i presoneres o lliures enmig del prat, cada matí ens alimenten amb el beure més preuat.</p>

<p>37. El planten homes i dones, l'encercla gent amatent, l'aixequen joves forçuts i el signen vailets valents.</p>	<p>38. Som gent ben organitzada que sortim cada matí per endur-nos els queviures que collim del teu jardí.</p>	<p>39. Ara s'ha aturat en l'aire per rescatar un muntanyenc i ara marxa esperitat per no perdre ni un moment.</p>
<p>40. Com hi patim quan s'enfila com un isard, penya amunt! I quin esclat d'alegria quan corona el bell conjunt!</p>	<p>41. Hi ha un líquid d'or a taula, extret d'arbres centenaris, que rega i dona bon gust als àpats mediterranis.</p>	<p>42. Quina és aquella hortalissa que agrada tant als conills i que augura bona vista a qui en mengi a desdir?</p>

— **Endevinalles de tota la vida**

<p>43. Quin és l'home al qual totes les medecines fan viure?</p>	<p>44. Qui és qui menja a mercè de les dents dels altres?</p>	<p>45. Faig de savi i de talòs, faig de vidu i de promès, faig de ric i de pagès, ploro i canto com si res, faig de tot i no soc res.</p>
<p>46. No té res, però li agrada tenir tot el que no és seu. És enginyós, llest, molt hàbil i s'amaga si algú el veu.</p>	<p>47. Em llevo amb el sol perquè soc matinador: el meu cant als quatre vents és el millor despertador.</p>	<p>48. Soc llardós, no gaire net, I de mi tot s'aprofita, De pernil, xoriço i fuet ningú mai no se n'atipa.</p>
<p>49. M'agrada molt la mullena l, en néixer, em diuen capgròs. Canto a la lluna plena amb veu ronca quan és fosc.</p>	<p>50. Dins la meva capçada hi ha ocells que fan el niu, i si t'ajaus a sota meu no tindràs calor a l'estiu.</p>	<p>51. Si te m'acostes, jo t'escalfo i a les fosques faig claror, però també soc perillós si no tens prou precaució.</p>
<p>52. Soc un tronc ben especial que m'has de cuidar molt bé i si em piques amb un pal un regal et cagaré.</p>	<p>53. L'home del temps m'anuncia, rego jardins i conreus, si vinc, calça't botes d'aigua, o et mullaràs els peus.</p>	<p>54. Les persones ens regalen per mostrar els seus sentiments, donem nom a moltes noies, i som el millor guarniment.</p>
<p>55. Vaig sempre de viatge sense maleta ni bastó. Hi ha dies que semblo un formatge i d'altres una tallada de meló.</p>	<p>56. Si després d'un bon ruixat el sol es posa a brillar, tingues el cap enlairat per poder-me contemplar.</p>	<p>57. Tremolo i no és pas de fred. M'adornen amb sucre cremat. Als llaminers entusiasmo a les postres sóc menjat.</p>

Solucions:

1. la cullera	2. la barana	3. la bústia	4. la ràdio	5. l'ascensor	6. al balcó
7. el terrat	8. el cafè	9. el tovalló	10. les ulleres	11. el semàfor	12. la clau
13. el mòbil	14. les sabates	15. els coberts	16. el termòmetre	17. l'aeroport	18. el televisor
19. els mitjons	20. les croses	21. els guants	22. el pinzell	23. el cinturó	24. els botons
25. els peus	26. els escaladors	27. el tomàquet	28. les cireres	29. la bàscula del bany	30. el llit
31. la corda	32. l'escola	33. el cementiri	34. l'hospital	35. els bombers	36. les vaques
37. el castell	38. les formigues	39. l'helicòpter	40. l'enganeta	41. l'oli	42. la pastanaga
43. el farmacèutic	44. l'artista	45. l'actor o l'actriu	46. el lladre	47. el gall	48. el porc
49. la granota	50. l'arbre	51. el foc	52. el tió	53. la pluja	54. les flors
55. la lluna	56. l'arc de Sant Martí	57. el flam			

– Acudits per riure

<ul style="list-style-type: none"> – Posi'm unes olives mentre espero unes amigues. – Blanques o negres? – Perdoni, vostè no n'ha de fer res de com són les amigues. 	<ul style="list-style-type: none"> – Vam anar al cine jo i la Carme. – Deus voler dir la Carme i jo. – La Carme i tu?
<ul style="list-style-type: none"> – Mare, a l'escola em diuen que soc distret. – No soc la teva mare, noi: tu vius al pis de sobre. 	<ul style="list-style-type: none"> – Cambrer, té alguna cosa freda? – Si, els peus.
<p>Una mestra li diu a un nen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Conjuga el present del verb caminar. – Jo camino..., tu camines..., ell camina, ... – Més de pressa! – Jo corro, tu corres, ell corre ... 	<p>Un lladre entra en una casa, es troba l'amo que li diu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Què hi fa vostè, aquí? – Busco diners. – Ah, doncs esperi's un moment i els buscarem tots dos.
<ul style="list-style-type: none"> – Mare, els gats poden utilitzar un ordinador? – No, filla, no veus que es menjarien els ratolins? 	<ul style="list-style-type: none"> – Els porcs mengen sucre? – Oh, i tant, home, com creus que es fa el pernil dolç si no?
<ul style="list-style-type: none"> – És un edifici de tres plantes. – Doncs per ser una jardineria trobo que en té poques. 	<ul style="list-style-type: none"> – -Per què et tapes els ulls quan beus un got de vi? – -Perquè el metge m'ha dit que l'alcohol ni veure'l.
<p>El metge pregunta al pacient:</p> <ul style="list-style-type: none"> – S'ha pres el xarop que li vaig receptar? – Com vol que me'l prengui si a l'ampolla diu: "Manteni-lo ben tancat". 	<ul style="list-style-type: none"> – Pare, com s'escriu "campana"? – Tal com sona. – Aleshores, escriu "ning-nang"?
<ul style="list-style-type: none"> – Vinc a demanar la mà de la seva filla. – Marina, el de la manicura. 	<ul style="list-style-type: none"> – Que té hora? – Jo no, però el meu rellotge sí.
<ul style="list-style-type: none"> – Vaig a agafar el tren. – Deus tenir unes mans molt grosses, oi? 	<ul style="list-style-type: none"> – La meva filla va en bicicleta des dels quatre anys. – Caram! Doncs ja deu ser ben lluny...

– Exageracions per explicar

- Era tan, tan, tan previsor que va tenir bessons per tenir un fill de recanvi.
- Era tan, tan, tan xafardera que a més de llegir les cartes dels altres, les contestava.
- Era tan, tan, tan tímid que enviava les propines per correu.
- Era tan, tan, tan calorós l'estiu que les gallines ponien els ous ferrats.
- Era tan, tan, tan lent el carter a repartir les cartes que es convertien en documents històrics.
- Era tan, tan, tan poca la distància entre dues veïnes que, quan una pelava cebes, l'altra plorava.
- Era tan, tan, tan sec l'estiu que les vaques feien llet en pols.

– Embarbussaments per dir

- Barcelona és bona si la bossa sona. Però, tant si sona com si no sona, Barcelona és bona.
- Els catalans parlant sembla que trenquin nous? Poc que te crec!
- Pere Pau pintor, pinta portes per poc preu.
- En cap cap cap el que cap en aquest cap.
- Plou poc però, per lo poc que plou, plou prou.
- Duc pa sec al sac, m'assec on soc i suco el suc.
- Pere Pau, pintor pastera, pinta portes per poc preu.
- Carrega el carro carreter, que si tu el carregues, jo ja el descarregaré.
- Ferran Ferrer feia fum i foc ferrant ferro fort.
- Setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat. Si el penjat es despengés, es menjaria el fetge dels jutges que l'han jutjat.

– Súmmums per comentar

- Quin és el súmmum d'un assassí? -Matar el temps.
- Quin és el súmmum d'un cuiner? -Ser un somiatruites.
- Quin és el súmmum d'un estudiant? -Fugir d'estudi.
- Quin és el súmmum d'un guàrdia de trànsit? -Tenir malament la circulació (de la sang).
- Quin és el súmmum d'un mariner: tenir un mar de dubtes.
- Quin és el súmmum d'un oftalmòleg? -Fer la vista grossa.
- Quin és el súmmum d'un policia? -Atipar-se com un lladre.
- Quin és el súmmum de Pinotxo? -Quedar-se amb un pam de nas.
- Quin és el súmmum d'un cirurgià? -Tenir-hi la mà trencada.

- Quin és el súmmum d'una persona baixa?-Que li passi tot per alt.
- Quin és el súmmum d'un podòleg?-Buscar els tres peus al gat.
- Quin és el súmmum d'un sabater? -No arribar a la sola de la sabata.
- Quin és el súmmum d'un sastre?-Estirar més el braç que la màniga.
- Quin és el súmmum d'un vidrier? -Bufar i fer ampolles.
- Quin és el súmmum d'un cuiner?-Tenir la paella pel mànec.
- Quin és el súmmum d'un fruiter? -Tocar la pera.
- Quin és el súmmum d'un aviador? -No tocar de peus a terra.
- Quin és el súmmum d'un astronauta? -Estar a la lluna.
- Quin és el súmmum d'en Batman? -Enfilar-se per les parets.
- Quin és el súmmum d'un turista? -Tenir la cara com un mapa.
- Quin és el súmmum d'un agricultor?-Agafar el rave per les fulles.
- Quin és el súmmum d'un metge cardiòleg?-Anar amb el cor a la mà.
- Quin és el súmmum d'un meteoròleg?-Anar a escampar la boira.
- Quin és el súmmum d'un terrissaire? -Anar a pastar fang.
- Quin és el súmmum d'un músic? -Que li vagin al darrera amb un flabiol sonant.
- Quin és el súmmum d'un bon cristià?-Arribar a misses dites.
- Quin és el súmmum d'un mariner? -Tenir bon vent i barca nova.
- Quin és el súmmum d'un peixater? -Tenir peix al cove.
- Quin és el súmmum d'un carnisser?-Lligar els gossos amb llonganisses.
- Quin és el súmmum d'un modista? -Posar fil a l'agulla.
- Quin és el súmmum d'un dentista? -Treure foc pels queixals.

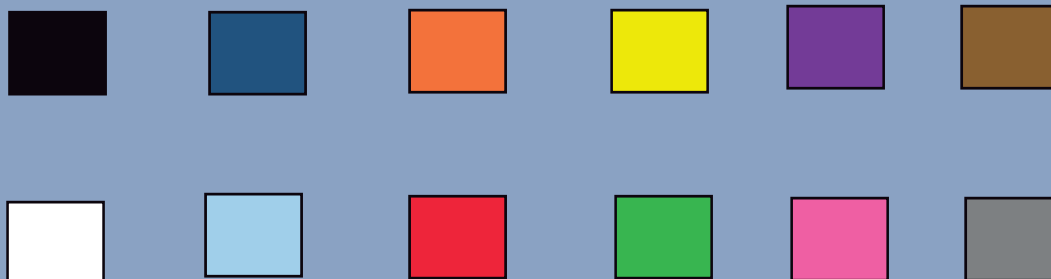
– Refranys, dites i frases fetes per saber-ne

Refranys, dites i frases fetes	Significat
Al malfeiner, cap feina no li va bé.	Quan algú <i>no</i> vol treballar qualsevol excusa és bona.
Aire, sol, all i llimona, poca feina al metge dona.	La millor medecina és menjar bé i fer vida sana.
Cal guardar per demà gana i pa.	Recomana moderació en el menjar.
Menjar molt i pair bé, no pot ser.	Les menjades abundants forcen l'estómac i altres òrgans interns.
Tranquil·litat i bons aliments fan sanes les gents.	Quan es vol demanar calma.
És regla sana, no menjar quan no es té gana.	És un consell de salut.
Qui menja sopes se les pensa totes.	Si estàs ben alimentat pots pensar millor.
El dinar, reposat; el sopar, passejat.	Les menjades fortes tenen una digestió lenta, i a les lleugeres els convé l'exercici suau.
Qui canta a la taula i xiula al llit té l'enteniment petit.	Expressa la necessitat de guardar unes formes en

	cada moment.
A la taula d'en Bernat, qui no hi és, no és comptat.	Si alguna persona no és al lloc on ha de ser quan es pren una decisió, no es té en compte el seu parer.
No arribar-li a la sola de la sabata.	ser inferior a l'altre.
Estar de mala lluna.	Estar de mal humor.
Ser un tros de pa.	Ser molt bona persona.
Ofegar-se en un got d'aigua.	No saber superar petites dificultats .
Matar el temps.	Deixar passar el temps sense fer res.
Ser somiatruites.	Que s'il·lusiona en coses impossibles.
Fugir d'estudi.	Canviar de conversa per eludir un tema.
Tenir un mar de dubtes.	Dubtar de tot.
Fer la vista grossa.	Dissimular. Deixar passar un fet.
Atipar-se com un lladre.	Menjar molt.
Quedar-se amb un pam de nas.	Expressar la decepció o la sorpresa que causa una cosa.
Tenir la mà trencada.	Tenir habilitat o pràctica en alguna cosa.
Estirar més el braç que la màniga.	Fer despeses superiors a les que permet una economia.
Bufar i fer ampolles.	Indica que una cosa és fàcil de fer.
Tenir la paella pel mànec.	Manar. Dominar una situació.
Tocar la pera.	Fer enfadar o empipar alguna persona.
No tocar de peus a terra.	No viure en la realitat.
Estar a la lluna.	No estar atent. Estar despistat.
Enfilar-se per les parets.	Estar molt enfadat.
Deixar la cara com un mapa.	Apallissar.
Agafar el rave per les fulles.	Entendre una cosa pel costat maliciós.
Anar amb el cor a la mà.	Comportar-se, parlar, amb sinceritat.
Anar a pastar fang.	Engegar algú de mala manera.
Anar al darrera amb un flabiol.	Criticar algú sense que això li afecti.
Arribar a misses dites.	Arribar tard.
Bon vent i barca nova.	Acomiadar algú per no tornar-lo a veure.
Ser peix al cove.	Ésser molt fàcil.
Lligar els gossos amb llonganisses.	Gaudir de gran abundància.
Posar fil a l'agulla.	Començar una obra.
Treure foc pels queixals.	Enfadar-se, enutjar-se.

Índex

	Pàg.
Introducció	2-13
Què és? Qui l'organitza? A qui va destinat?	3
Qui el duu a terme? Què s'hi aprèn?	4
Amb quina metodologia?	5-6
Quins altres beneficis se'n deriven?	6-7
Què hi ha a la guia i al manual?	7
Com és una sessió estàndard?	8
Descripció de les unitats	9-10
Repàs i avaluació	11-13
Guia de cada unitat	14-96
1. Hola, bon dia!	15-17
2. Com estàs?	18-20
3. Com som?	21-24
4. Parents	25-28
5. Explica'ns com és	29-32
6. De quin color el vols?	33-35
7. Què ens posem avui?	36-38
8. Veniu a casa meva	39-41
9. Avui hem fet de tot	42-44
10. Abans i ara	45-47
11. Com passa el temps!	48-51
12. Guaita què va passar!	52-55
13. El meu barri	56-58
14. Quina animalada!	59-62
15. Com un jardí	63-65
16. La natura és vida	67-70
17. L'hort, la granja i el rebost	71-73
18. Què fem per dinar?	74-76
19. De cap a peus	77-80
20. Què et fa mal?	81-84
21. Les nostres aficions	85-87
22. Com m'agradaria!	88-90
23. Què m'aconselles?	91-93
24. Perills	94-96
Punts d'atenció	97-104
Material complementari	105-116

Ho organitza:

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL)

C/Olzinelles,118

08014 Barcelona

Tel. 93 415 90 02

www.cal.cat

junts@cal.cat/xerrem@cal.cat

#xerrem_junts

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

**Diputació
Barcelona**

**Ajuntament de
Barcelona**

Obra Social "la Caixa"

secretariat